

046

КАРИКАТУРА

МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ ЗА ХУМОР И САТИРА

2'84

ИЗДАНИЕ НА КОМИТЕТА ЗА КУЛТУРА И СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ ХУДОЖНИЦИ

КИРО МАВРОВ ▲

„Така га се маскираме, реши жена ми.“

▲ ВЕЛИН АНДРЕЕВ

85 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ДЕЧКО УЗУНОВ

Наистина е малко странно, че човек, който в живота притежава такова ярко чувство за хумористичното, за гротескното, в своеето творчество никога не се е докоснал до изразните средства на смеха. Бай Дечко действително е събеседник с удишително чувство за хумор, той блика от иронич-

но-насмешливи истории за девичесия пансион на майка си Лалка в Казанлък; за годините на мюнхенското учение и дружбата си с българите там, за школата в Банска непосредствено след Войната, за недоразумения около своите творби и прочие и прочие. Често, когато сме бивали в компания с него, сме го молили да рецитира едно от сюрреалистичните стихотворения, което Николай Марангозов е написал в Германия през онези години. И тогава бай Дечко, ако се съгласи, рецитира възхновено за галския петел, който крачи по небесния паркет, за самоубиеца, който гълтва своя пистолет от... шоколад и пр.

Това са моменти, в които художникът изявява във Висша степен своята артистичност, своеот духовито и комедийно отношение към света и живота.

И въобще може да се каже, че този наш юбиляр, обичан и уважаван, умеел или е успял да си изработи едно много трудно и важно отношение към житейските проблеми. Той ги гледа откъм повеселата им страна, отдавайки дан на философията за тяхната диалектика. Това е много трудно изработен критерий, но той прави сърцето весело и широко.

А иначе — в изкуството — нито щрих с комедийна ситуация или гротеска. Това е област, в която Дечко Узунов е максимален артист, подвластен и влюбен в естетическата красота, в хармонията, във великата мисия на това старо изкуство — живописта, която трябва да се създава с мисъл за Вечност.

Ако направим мислен преглед на цялостното творчество на народния художник, ще се срещаме все с тази естетическа позиция — красота и хармония, душевност при изграждането на човешкия образ, извисяване на неговите постъпки, осмисляне в позитивен план на неговата роля. Тогава петната на неговите акварели се разливат в неописуема красота, образите на Гео Милев и Левски се превръщат в символи на най-висшите национални и човешки добродетели, тогава пейзажите разкриват красотата на родината на художника.

Такъв именно застава пред своите многобройни почитатели и приятели народният художник Дечко Узунов — остроумен и весел събеседник и артистичен живописец.

ЙОНКА КОЦЕВА

БОРИС ВУЛЖЕВ

СМЕХОТВОРЕНИЯ ЗА МАЛКИ И ГОЛЕМИ

МЕНТА ЗА КОРЕМ

Спряха Барамбур и Барамбура
вертолета си в една клисура.
Под иглиста борова качулка
зърват Мацангул и Мацангулка.
И веднага пламва препирнята
с повелителите на гората.

— Живо — здраво! —
рече Барамбур.

Мацангул подскочи като щур:

— Кой без разрешително ви прати?
Тук ще видите глава как пати!

— Ние сме приятели на бурите!

— срязаха го бързо Барамбурите. —

Наредено е да съберем
пет чувала мента за корем.

— Писано е в горския закон —
мента не, а жълт канарион...

— Мацангули, случихме момента
да берем тук само дива мента! —

риннаха отново Барамбурите,

верните приятели на бурите.

Още отговора чул не чул,
другаде ги праща Мацангул:

— Ако искате да няма спор,
мента не, а върхчета от бор

Мацангулката и тя се зъби:

— Може мащерка или тък гъби!...

— Заповядано е да берем
само дива мента за корем! —

викнаха добрите Барамбури
и поеха в глухите клисири.

БУХАЛ И БУХАЛКА

Бухъло, ти пак ли забуха?
Стига с досадната връва!
Вече и глухи чуха,
че се спомайващ тъдява.
Ако не спреш, ще намеря
твоята къщичка малка —
бате ще свети с фенера,
аз ще те бухам с бухалка.

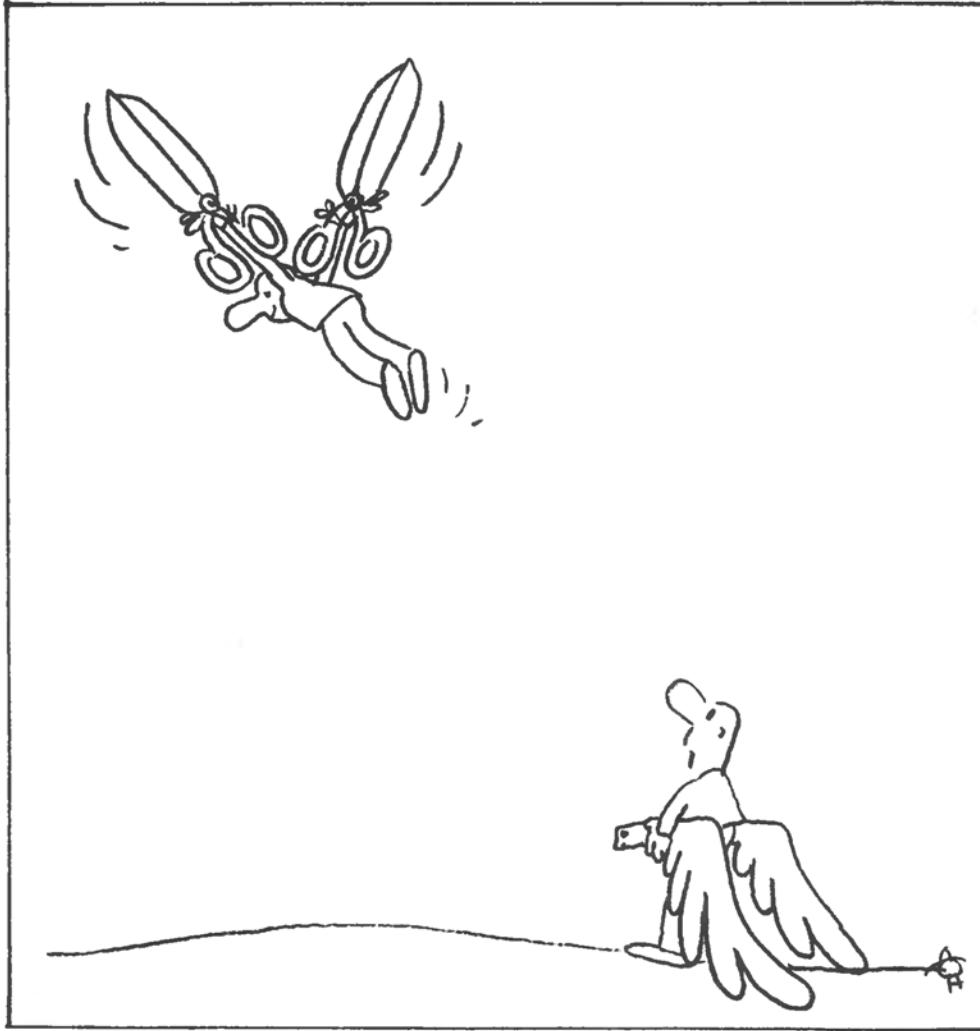
ТРИМА ЩЕ ЛАПАТ

Търтей с пищялка
свири край глога:
„Двама са малко,
трима са много!“

Бръмбар и мравка
лапад събират —
в смях и задявка
тъне баирът

Всред пеперуди
вятърът спира.
Двама се трудят —
третият свири.

Цял е баирът
потънал в лапад.
Двама събират —
трима ще лапат!

ДОНЬО ДОНЕВ ▲

▼ ГЕНЧО СИМЕОНОВ 3

БОРИС ГУЛЯШКИ

ПОСЛЕПИС

Единственото неудобство
ще се състои в това,
че няма да ни е известна
траекторията
на парчето от планетата,
в което
ще се намира
нашето ужасно сигурно
противоатомно
скривалище.

РЕМЕ ▼

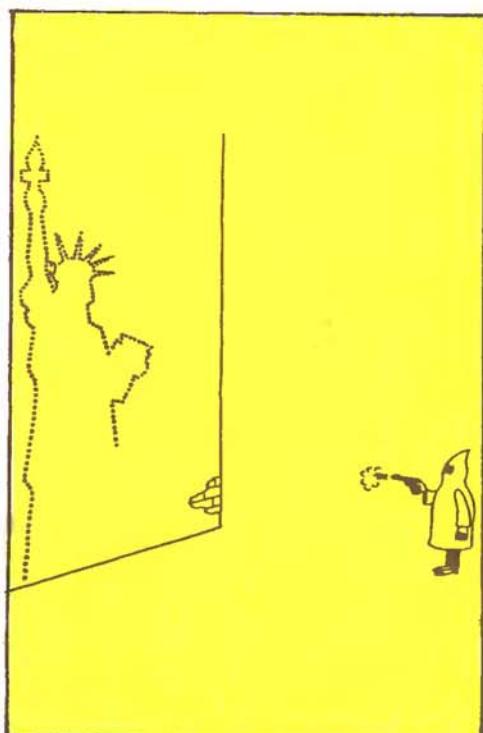
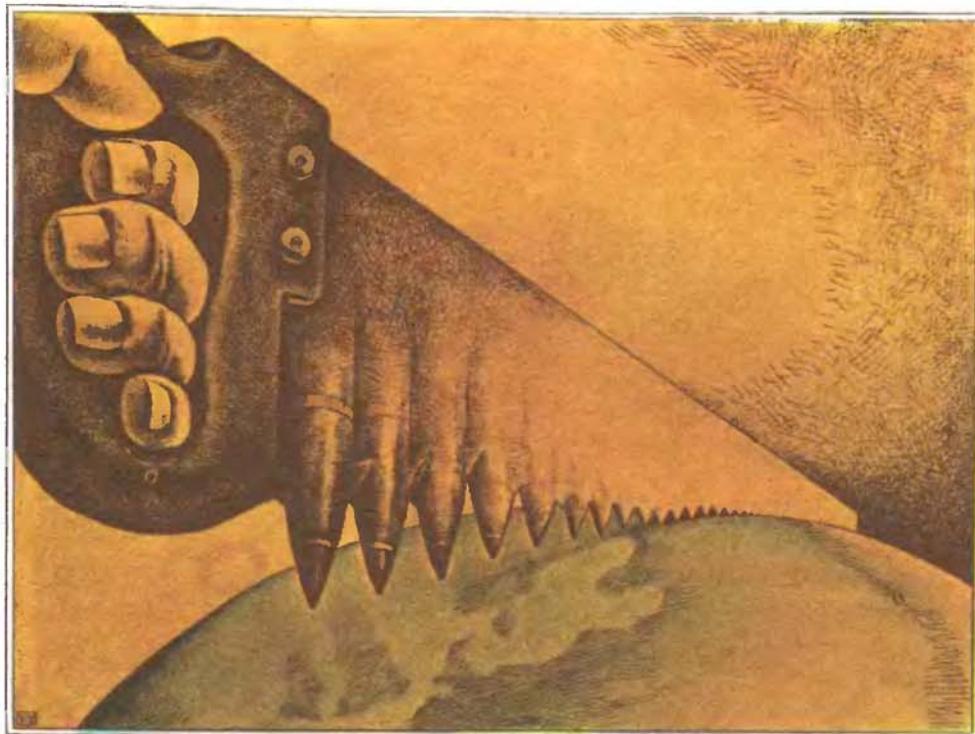
„Пентагонът си чисти градината“

БОЖИДАР ГЕОРГИЕВ ▼

ТЕНЮ ПИНДАРЕВ ▲ „Джон Бул на мясно“

▼ АЛГИРДАС РАДВИЛАВИЧУС

ДЕБЕЛООЧИЕТО

Тук ще направим някои разсъждения за дебелоочието.

Което, по всичко изглежда, има нещо общо с дебелоглавието... През декември пресата по цял свят отбеляза 35 годишнината от приемането в ООН на Всеобщата декларация за правата на човека. А президентът на Съединените американски щати, единствен сред държавниците, свика специална пресконференция. На която говори за правата на човека в... социалистическите страни. И съвсем забрави да спомене, че в ръководената от него държава, която е „блюстителка на демокрацията“ и „световен страж на всички човешки права“, дванадесет милиона души не могат да си намерят едно от най-исконните човечески права — да имат никаква работа, та да се трудят, да хранят и обличат семействата си и да живеят почтено. Или че в страната, която била оторизирана от всевишния да подържа световния ред, от убийството на Джон Кенеди досега са били застреляни от всякакви бандити, гангстери и мафиози повече от 440 хиляди американци, а над 1 милион са се отървали само с раняване.

И за цела още кошница с човешки права пропусна да спомене, естествено, от разсейност..., така артистично говорещият пред телевизията американски президент. И тъй по холивудски плачещият за правата на социалистическия човек главнокомандуващ всички въоръжени сили, включително и морската пехота, бранеща човечеството от Гренада до Ливан...

Роналд Рейгън, който именно в навечерието на годишнината от приемането на Всеобщата декларация за правата на човека в ООН разпусна американската Комисия по граждансите права и уволни всички нейни членове, изразили и най-малкото несъгласие с бруталната му политика на потъпкване на човешките права.

Президентът на „най-свободолюбивата и демократична страна“, отказала да подпише приетата от ООН Конвенция за ликвидиране на всички форми на расовата дискриминация по земята. И където най-много се потъпват правата на милиони човеци заради цвета на кожата им.

И където официално и законодателно не са признати равните граждansки права на жените — половината от нацията.

Какво президентско дебелоочие, наистина!

И изглежда, не само дебелоочие...

Ала то се среща не само в областта на човешките граждански права и свързаните с тях документи на ООН. Особено дебело е дебелоочието, ако може така да се изразим, по отношение правото на живот за хората. Исконно право за рейгъновата администрация и не така исконно за другите народи.

В началото на 70-те години Съединените американски щати са имали повече от 5000 ядрени заряда. Съветският съюз е имал малко над 2000. Тези данни са установявани от специализирани комисии от военни и на двете страни. Никой специализиран орган нито в СССР, нито в САЩ, не ги е отричал.

Само Роналд Рейгън още тогава, като губернатор на Калифорния, заяви, че независимо от това, Съединените щати изоставят страхото от русите в областта на ядрените заряди и трябва да постигнат превъзходство.

През 1981 година въоръжените сили на САЩ са разполагали вече с повече от 10000 ядрени заряда, а съветските въоръжени сили с около 7000.

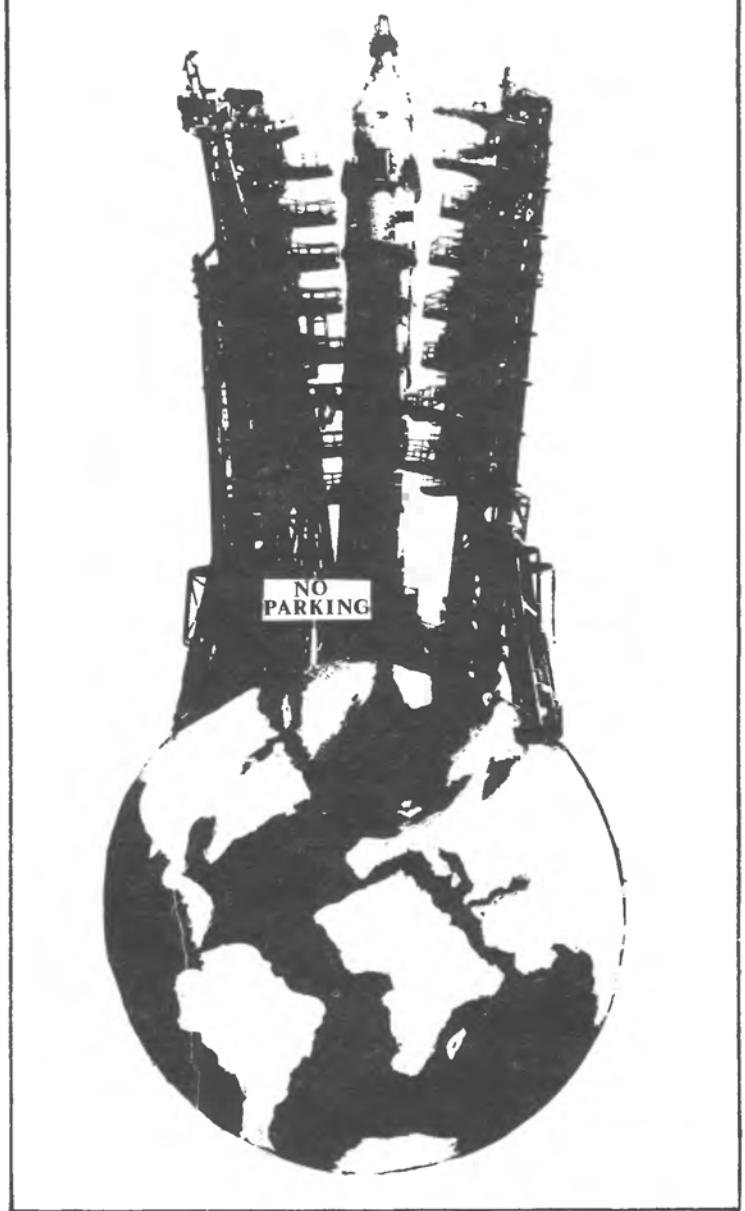
Но президентът Рейгън отново говори за страхото изоставане на Щатите в областта на ядрените заряди и в опие за нови страхови средства за „довъръжаване“.

Както се вижда, той не е доволен от сегашния брой на ракетите с ядрени заряди, нищо че те могат да унищожат живота на земята. Рейгън изглежда мечтае, за всеки човек на планетата да има пригответа по една ракета, която с компютър да го следи къде ходи, къде се движи и в даден момент да се отправи към него. Само така човечеството може да бъде покрито от ядрения чадър на Пентагона и НАТО.

И в същото време президентът все повече говори, че е за мир, че по рождение е миролюбец и ходи в черквите публично да се моли за запазване на мира. От кого?... От социалистическите страни, естествено. Защото всички ние, в социалистическите страни, сме се били въоръжили с по една бомба и с по един нож възбите, и сме се готвели да нападнем миролюбивото, свобододолюбивото и, най-вече, демократично войнство на Рейгън и да му видим сметка...

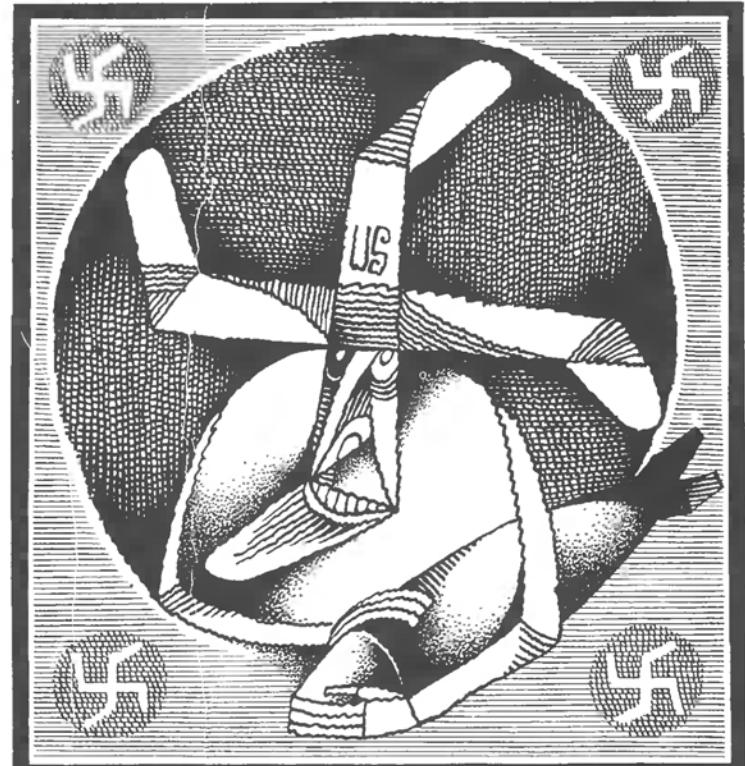
Пита се, на кретени ли, с извинение, разчита държавният мъж на Съединените американски щати, когато говори тези неща пред пресконференции с журналисти, пред микрофоните на радиото и камерите на телевизията? За да му повярват...

Всеки сам трябва да си отговори на този въпрос.

ЗДРАВКО ЙОНЧЕВ ▲

▼ МИЛКО ДИКОВ

ДИМИТЪР ЯРЬМОВ — ПИСАТЕЛ

КАКВАТО АНКЕТАТА — ТАКИВА И ОТГОВОРИТЕ

Представител на редакцията — любител изкуствовед посети ателието на художника наивист Димитър Са-моук и представи репортаж-есе-анкета. В което запознава читателя с творческата лаборатория на живописеца. Към материала прилага и няколко репродукции от негови творби.

Спирам пред малка къща в Нови хан. Отварям портичката, прекосявам градината и се изкачвам по стълбите, вървя бавно, стъпвам на пръсти, притаявам дъх, ето отделят ме само няколко крачки от ателието му. Поглеждам през остьклена врата. Живописецът се е съсредоточил в платното и нанася щрихи след щрихи, поспира, изтегля се назад и пак приближава към платното. С боязън настискам бравата и влизам. По-нататък за удобство предавам направо разговора между Ценителя и Художника.

Ценителят: Добър ден, извинявайте, може би Ви откъсвам от работата.

Художникът: Не, тъкмо щях да тръгвам към гората.

Ц: Там ще съзерцавате багрите на природата?

Х: Не, отивам да си набера малко дръвца за подпалки.

Ц: Но, надявам се, ще ми отделите малко внимание за няколко въпроса.

Х: Заповядайте.

Ц: Каква тоналност, каква богата гама от цветове... Каква полифоничност!...

Х: Да, така е.

Ц: Недолюбвам излишната скромност, която проявяват някои.

Х: Да, така е.

Ц: Впечатлява ме фактът, че Вашите платна изобразяват предимно сцени от народния живот — кукари, коледари, сватбари, мечкари, пастири и пастирки...

Х: Да, така е.

Ц: Може би това е изначалното начало на Вашата художническа мая, пъната връв, около която се върти всичко...

Х: Не разбирам.

Ц: Може би това са исконните подтиди на естетическото Ви кредо?...

Х: Да, сега се изразихте по-просто. Разбрах въпроса. Така е.

Ц: Ето тук виждам сцена с панаирджийския певец, заобиколен от бедните и окаймлените, които слушат песните и напътствията му. Наскоро в една книга „Даром дадено“ четох такъв разказ, може би сте се повлияли от него?

Х: Да, точно от него.

Ц: А тук е изобразена сцена на конни съзтезания на Тодоровден. Струва ми се, че не конят-победител на предна линия е център на картината, а този човек, осветен от четката.

Х: Да, така е. Този човек е главният герой, защото той е отгледал хубавия кон.

Ц: А защо в картината с биволарите на преден план е изнесен старецът, нима младостта...

Х: Старецът е старши в тая работа, в пастирството младостта няма приоритет.

Ц: Интересно, че в „На герана“ преобладават светлите тонове? А в „Пленника Георги“ — ярочервеното?

Х: От която боя имам повече, от нея слагам повече.

Ц: А тук, над тези жени, които прогонват злите духове, много жълто се е натрупало.

Х: Рамката излезе по-висока, досвидя ми се да режа вертикалните легвички, остана празно място и го попълних с жълта боя.

Ц: Интересно. Като че много от интересните елементи се получават при Вас случайно. А случайно ли е, че четката Ви се насочва много често към спомени от селското детство?

Х: Не ми се рисуват хора с панталони и рокли. Виж потурите и сукманите — в тях има гайтани, гънки, дълбоки светлосенки. Пък и да се събърка нещо, не личи.

Ц: Вашето хоби?

Х: Когато не рисувам, пиша разкази, повести и романи.

Ц: Някои заглавия?

Х: „Средночили петли“, „Свят светува“, „Прости ръка“, „Даром дадено“, „Балканска поема“ и други.

Ц: А какво мислите живописецът за писателя и обратно, как се отнасят помежду си?

Х: Добре са си, нямат крамоли.

Ц: Вашият любим цвет?

Х: Синият.

Ц: Моцарт или Вагнер, Пушкин или Лермонтов.

Х: Последните четирима.

Ц: Кой човешки недостатък презират най-много?

Х: Мискинлика.

Ц: Коя човешка добродетел цените най-много?

Х: Доблестта.

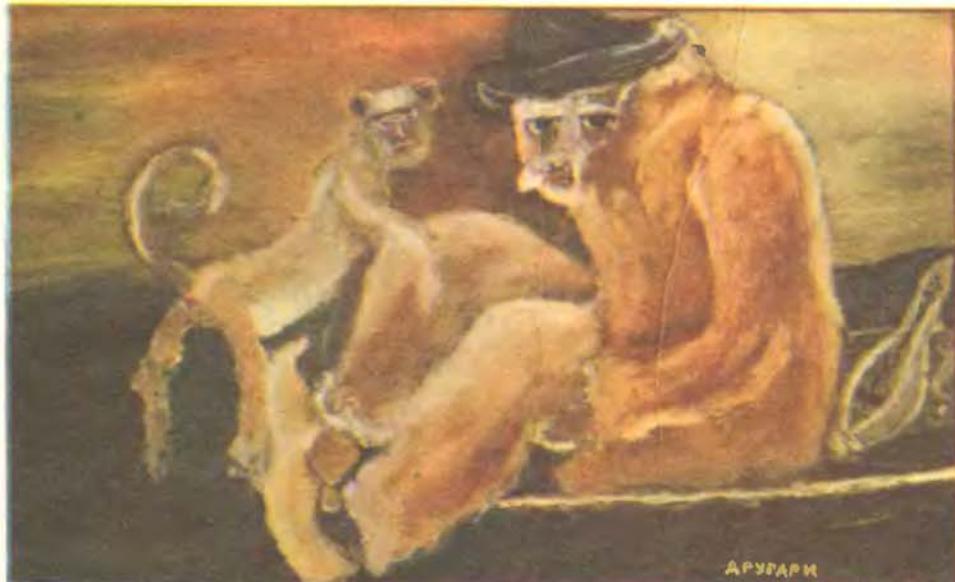
Ц: Какво мислите за подлеца?

Х: Лошо нещо! Не е стока!

Още дълго беседувахме за изкуството и за живота. Накрая помолих живописеца да запише една своя любима мисъл, подходяща за случая.

Х: Каквато анкетата — такива и отговорите.

ДИМИТЪР ЯРЬМОВ — ХУДОЖНИК

ДРУГДИ

ЗАХАРОВ

АСЕН ГРОЗЕВ

През м. септември в Берлин беше организирана от Съюза на художниците на ГДР и Културния център на НРБ изложба на Асен Грозев, в която бяха показани 60 карикатури, 20 живописни платна, 10 акварела, 50 рисунки и 20 илюстрации. Присъствуваха официални представители от Министерството на културата на ГДР, от Българския културен център, художници и представители на средствата за масова информация. Изложбата беше открита от Харалд Кречмар — председател на секция „Карикатура“ при Съюза на художниците на ГДР.

„През последно време българската карикатура стана изключително витално явление в художествения ландшафт на народната република разположена на Черно море. Няма да е пресилено, ако посочим Асен Грозев като една от основните фигури в това явление. Този човек с многостранни интереси и възможности, изявил се в много области на изобразителното изкуство, от началото на създаването на секция „Карикатура“ в Съюза на българските художници държи в свои ръце като секретар (при нас бихме казали председател) ключа за успешното развитие на хумористичната и сатирична рисунка. Неотдавна в неговите ръце попадна и втори ключ — този на главен редактор на списание „Карикатура“. Към многостранните изяви на нашите български колеги карикатуристи спада и една оживена изложбена дейност в страната и чужбина. Радваме се, че в поредящата изложба на представители чуждестранни майстори на дръзкото перо, на второ място след изложбата на Борис Ефимов — 1982 г., Асен Грозев се представя тази година със своите рисунки. И то Грозев се представя не само със свое то перо, а радва окото като обогатява художествения асортимент и с творби с четка. От това не страда и ни най-малко темпераментът на размишляващия сатирик. Нека неговите работи доставят удоволствие и на публиката в Германската демократична република!“

Харалд Кречмар

Председател на секция „Карикатура“ при Съюза на художниците на ГДР

„Голата маха“ (по Гойя)

ГРИПНИ ВРЕМЕНА

Човек, колкото и здрав да е, не знае кога ще се разболее. И точно кое от лекарствата ще го изцери. Особено пък, ако го повали някой грип. Колкото доктори, толкова и рецепти...

Темелко Рангелов влезе плахо в болничната стая, огледа с едно завъртане на главата обстановката, забеляза като през мъгла свободното шесто легло и се настани полека на него, изпитвайки неудобство загдето смущава с присъствието си останалите болни. Поседа на дюшака, чувствуващи се гол в късата пижама, хвърли по един кос поглед към съседите си, и понеже не знаеше какво да прави, легна си като другите.

Не се мина и половин минута и всички едновременно го питаха:

— Какво ти е, друже?

Какво му е!...

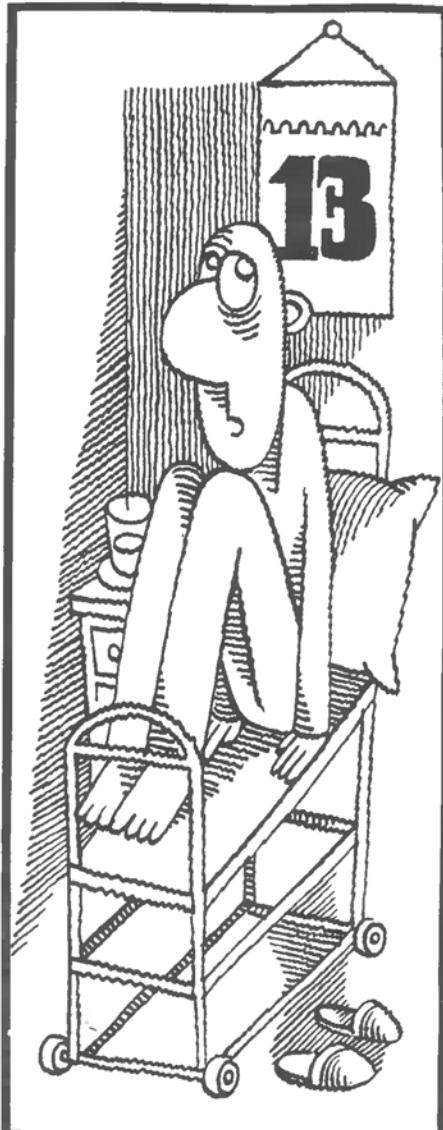
Темелко Рангелов не знаеше досега болест. Още от дете не го ловеха ни скарлатина, ни дифтерит, ни малария, ни краста, даже магарешката кашлица го отмина. Много от другарчетата му се поболяваха от нищо, докторите им предписваха най-ефикасните навремето лекарства — чай и аспирин, но повечето си отидоха, тъй им било писано, той си растеше здрав и як като биче. И във войникътка, и през дългото миньорство не се случи поне да се простуди, та да опита вкуса на чая, нито веднъж в рудника не арестуваха номера му за отсъствие от работа. Вече се замисляше да се пенсионира, наближава петдесетте, и... изневиделица той грип! Усети един ден, че нещо му е терсене, на другия започна да говори басово като директора на мината, а на третия се събуди с температура. „Дафинко, имаш ли да ми дадеш един байер?“ — обърна се към жена си, така знаеше аспирина от дете. Дафинка излезе уж за аспирин, а се върна с участъковия лекар: „Грип!“ — отсече той, написа му куп лекарства и нареди да лежи. „Самият грип не е страшен — рече докторът. — Последствията са опасни, ако не се вземат мерки“. И си отиде.

А Темелко Рангелов, здрав и прав човек, остана да лежи. Той и лежен! Но какво да се прави! Колкото повече гълташе хаповете, толкова ума му завладяваха тия последствия. Плащаха го с неизвестността си. Беше преживявал срургания, пожари, газ гризу и нито веднъж сърцето му не затрепери, минаваше за човек смел, а сега се съклетиса от някакви последствия на грип. Щото где да го знаеш какво е...

Изпи лекарствата, температурата се махна, а продължи да се чувствува нещо зле. Викнаха друг лекар, чука го, прослушва го, нищо не откри, но предложи да го вземат в окръжната болница за изследване. Дафинка обаче не се съгласи. „Трябва да постъпиш у софийска болница“, произнесе се авторитетно тя. Ти си орденосец и не може тук разни млади докторици да се учат на тебе“. И със съдействието на минната дирекция, уредиха да влезе в софийската болница.

— И аз не знам що ми е... — отговори на колегите си по стая Темелко. — Изкарах един грип и сега последствията...

— Коварни са тия грипни вируси! И няма спасение бе, вълна след вълна! — изказа възмущението си и от гриповете, и от медицината, лежаща пред него, и заразказва историята на баба си, която била улучена от хонконгски грип и понеже се доверила на участъковата лекар-

Рисунка МИЛКО ДИКОВ

ка, която не разбрала веднага, че се касае за грип и прочее и прочее.

Новият пациент слушаше разсеян историята за хонконгската трагедия на деветдесетгодишната бабичка, мислеше си какво ли прави сега Дафинка сама, обръщаше се в леглото и накрая излезе да се поразходи в коридора. От любопитство надникна в другите стаи. Някои бяха с по три легла и не всичките засти. Спомни си колко много хора чакаха в приемната да ги настанят, а дежурните ги уверяваха че нямало нито едно свободно място. Пазят си докторите легла за свои хора... Значи, и тук такива работи!... Както складажията на мината дава добър крепителен материал на земляци и приятели, а в магазина пазят зехтина и руската водка само за начальник нагоре... Можеха да го сложат в някоя от тия стаи, а го вписаха в най-голямата. Демек — не важди, драги... Е, и това ще се изтърпи, само да се излекува от тия последствия...

Положението на Темелко Рангелов не се подобри нито на втория, нито на чет-

въртия ден. Все се чувствуващ отпаднал, погледът му един уплашен... Бре, мама му стара, какво му докара на главата тоя грип! И лекарите още не могат да му кажат на какво се дължи това, да му определят точна диагноза. Вземат му кръв в лабораторията, правят му електрокардиограми, не се подобрява и не се подобрява. А пък нощем, като застенат тия, като засърца една хлебарка под мивката, не само не се спи, но не се и живее. От мечка не го е страх, вълци е гонил по корията, а от една нищожна хлебарка го е страх... И как може у болница такава мърсотия. Като минат чистачките, забършат с мокрия парцал само отгоре, отгоре по пода и гледат накриво болните, като да са им преорали имота.

Тъкмо си разсъждаваше по тия въпроси пациентът Темелко Рангелов сутринта на петия ден и в стаята почти нахлу през вратата голяма бяла вихрушка. Свободното пространство между леглата и мивката се запълни от доктори, стажанти и сестри. Визитация. Като дойдоха до неговото легло, шефът на отделението докладва нещо неразбрано на водещия професор, а той поклати глава, погледна лежащия и рече:

— Според мен, другарю, нищо Ви няма. Гледах изследванията — обикновено отпаднало състояние след грип. А останалите оплаквания са внушение... Стрес у човек, който за пръв път е боледувал. Но колегите имат някои съмнения, ще трябва да положите още, да Ви изследват...

Лежащият здрав болен много искаше да пита професора защо, ако здравето му е добро, му се вие свят отвреме навреме и не може да види и една кофа с вода — изморява се... И не е ли вярно го за последиците от грипа. Само не знаеше как да се обърне. „Другарю“ — не върви, професор е това! Да му рече само „Професор!“... — все едно вика на своите колеги в забоя „Майсторе!...“ „Докато се колебае от деликатност кое обръщдане да избере, визитацията се изниза от стаята.

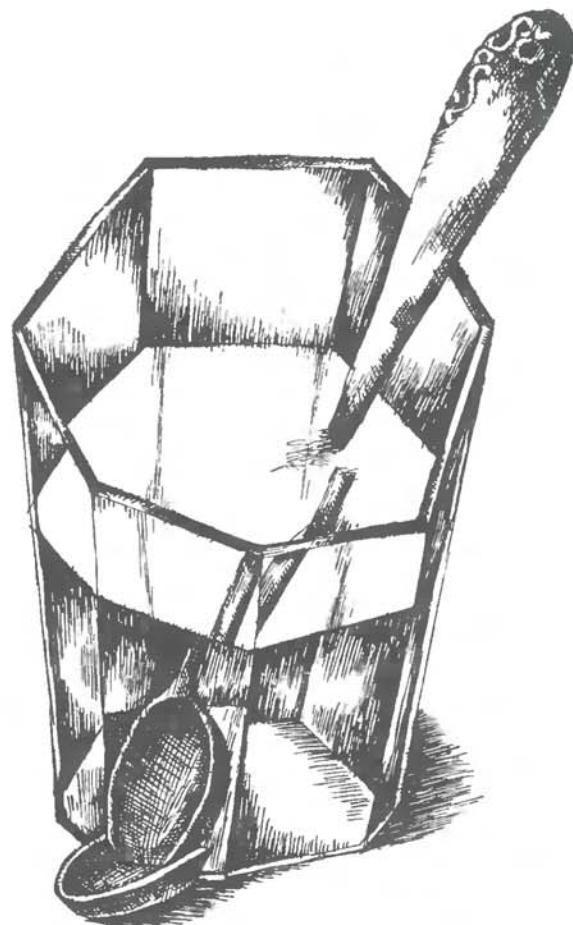
Лесно им е на докторите да казват „нищо ти няма“. Като не могат да познаят какво ти е... С тия мисли поразеният от грипа миньор се надигна и излезе да се поразходи. Вратата на съседната стая беше отворена — дребна мургава жена забърсваща линолеума, под креватите се открояваша големи мъхести кръгове, недокоснати от парцала. Тя завърши с пространството пред вратата, изправи се и вторачи поглед към лежащия най-близо до нея. Този се понадигна, извади из под възглавницата два книжни лева и ги пъхна в джоба на престилената ѝ. Темелко Рангелов се възмутя от дългото на душата си. Ама нали ѝ се плаща да чисти, защо се налага да плащат и болните! Ега ти!... говореше си сам и стоеше като закован. Затова, значи, като идва в тяхната стая, другата чистачка, ги гледа ровещки. И Темелко се чуди защо под мивката си живее хлебарката!...

В това време по коридора се зададе едрият и приведен като горила болногледач, комуто беше чувал да викат „Фатката“. Той се движеше бавно и важно, като да беше директор на тая болница, оглеждаше малцината разхождащи се с присвирти очи, като да ги измерващ за нещо. Още щом го приеха, на Темелко Рангелов болногледачите направиха недобро впечатление. Повечето бяха от някакво далечно село, сутрин ги вземаха с

АНРИ КУЛЕВ ▼

„Изобретателят на колелото“ ▲ КАРАНДАШ 9

ЗАХАРИ ИВАНОВ

ОБЪРКВАНЕ

Както често е в живота, прави вино някой,
а го пият в най-добрая случай гости.
И за истини едни се борят, други ги оплакват —
както плачат, тъй запяват после.

Многообразни монети влизат в обръщение безспирно.
Истинско за истинско си искал,
но го връщат. Ялови и многодетни истини умират
и с врати небрежно ги притискат.

Свойта истина спасяваш. Някой истински се смее —
нямало във нея нищо вярно.
А когато най-накрая ти се отречеш от нея,
се оказва, че е истината стара.

Много стана виното от химикали и машини.
Истинско обаче пият тия,
дето го подправят.

Аз стоя изстинал —
със фалшификат ще ме убият.

РЕЦЕНЗИЯ

ПИСА РУКА БЕГУНОВА

Читателите на вестник „Стършел“ знаят неговия почерк. Употребявам „почерк“ в най-буквения смисъл, защото Дамян Бегунов реши да пренебрегне откритието на Гутенберг и да ни дава свояте хумористични приписки, написани със собствена ръка. По-добре е дори да се каже „рука“. Защото Бегунов продължи една стара традиция не само по отношение на ръкописното писмо, но и по отношение на жанра, стила и езика. Сигуризиран като приписки, архаизирани като език, неговите самобитни писания показват възможността да се възродят някои старинни традиции, и то в една област, която – казват – старата литература не е познавала. Затова нъкъ, фолклорът ги е притежавал винаги и именно от него тръгна Бегунов, за да ни увери, че тези традиции не са изчерпани и не бива да ги забравяме. Не само като традиция, а и като жива изразна възможност.

С това Дамян Бегунов ни убеди, че има не само ръкописи, но и творчески почерк. След косто разбрахме, че и когато си служи със средствата на гутенберговата цивилизация, съхранява своя самобитен почерк. Както е в книгата му „Кон на магистралата“.

Този сборник не е съставен от хумористични разкази в тесния жанров смисъл. И ако се налага да бъде отбелаязан в издание за хумор и сатира, то не е само поради факта, че авторът е познат като хуморист. А защото и тези разкази са пронизани навременни от едно чувство за хумор, което авторът и героите са поделили братски помежду си. И в още нещо – във вкуса си към регионалния колорит – Бегунов следва традицията, която от Михалаки Георгиев и Елин Пелин до Чудомир и Крум Григоров с интерес се вглежда в регионалната характеристология на българина. Така Бегунов е създал цикличен спос за един български микросвят с център селото Суя река от времето на съпротивата до наши дни.

Пътят на хора и съди съзат е този свят. Партизани, слезли от балкана, за да ожънат за къснелите си ниви, непрактични учители, по-жертували благото си заради незнанието, артистични бърснари, жени, които напразно чакат мъжете си и жени, които ги дочакват, опасни старци, които от древните позиции гледат този свят-ситиеж, шофьори, началници и секретарки, чудаки и добряци и какви ли не още лоди, обединени не само от това, че са грации, но и от гова, че знаят, че „без зор не става преображение“.

Не бих казал, че Дамян Бегунов ги е наблюдавал добре, защото тези хора той ги е видял със сырцето си повече, а не само с очите. Неговата майсторска „рука“ само ги е подредила в една художествена сбирка, в чието малко огледало можем да видим отблъсъци от големата история.

Оказа се, както често е ставало и преди, че зад хумориста се е криел един даровит белетрист. И в неговата гозба (то иде от „гостба“, „гощавка“) и е свързано с „гостуване“ и „гости“) има точно толкова хумор, че да бъде тя вкусна, без да бъде солена.

Пиши, руко Бегунов!

СВЕТЛОЗАР ИГОВ

Дамян Бегунов

ЛИНИЯТА
НА ЖИВОТА

Балкански народ

ИВАН КУЛЕКОВ ▲

▼ ПАНАЙОТ ГЕЛЕВ

ИЗЛОЖБЕН САЛОН

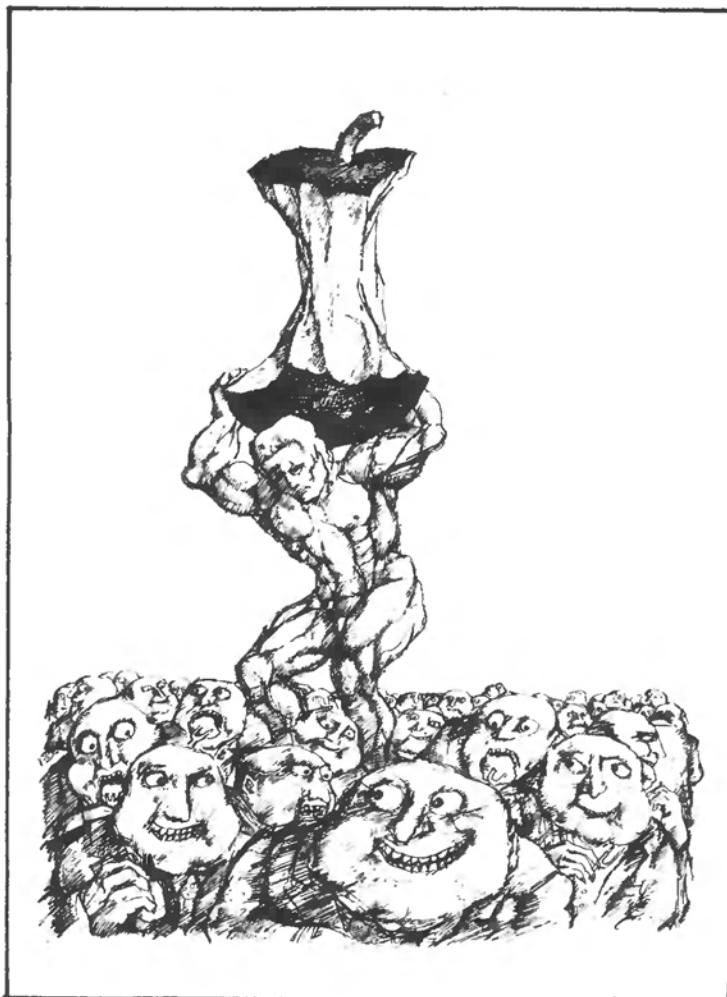

ФОТОМОНТАЖИ

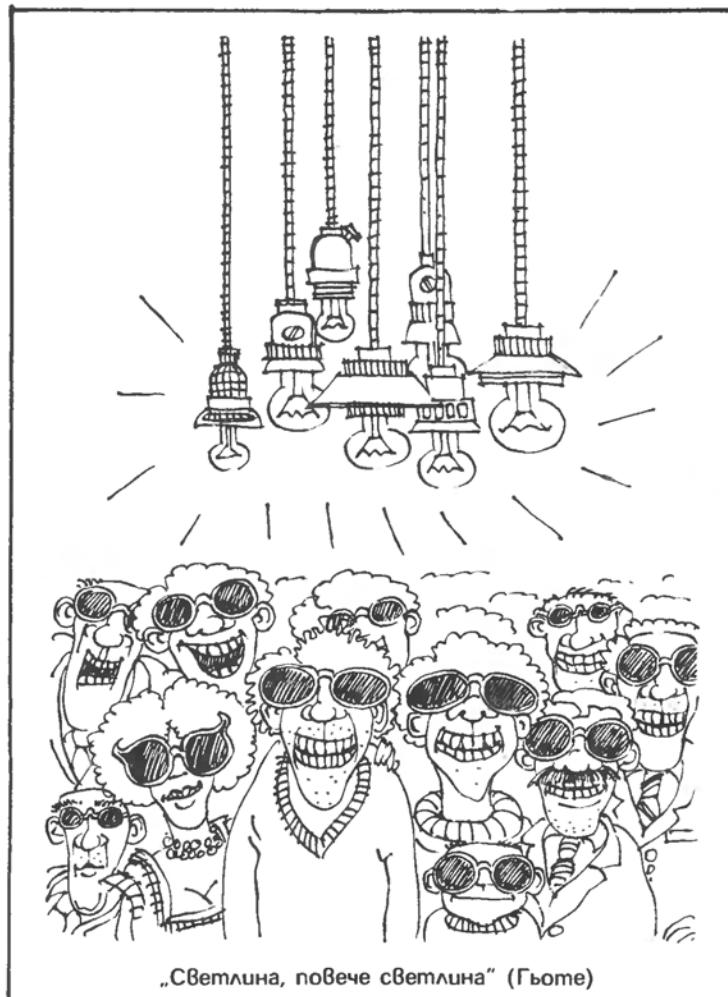

ВЕСЕЛКА И ВЕНЦЕСЛАВ
МИХАЙЛОВИ

ГЕНЧО СИМЕОНОВ ▲

„Светлина, повече светлина“ (Гьоме)

▲ ТРАЙКО ПОПОВ

12

БОРИС АРНАУДОВ

ПРИЗВАНИЕ

В малкото дунавско градче хората се събираха често — по официални празници, юбилеи, сватби, изпращания на новобранци, посрещаха непрекъснато гости. Но този път поводът беше по-особен — честваха 10-годишнината от отпечатването на първата дописка на Филидор Филидоров в окръжния вестник. Градчето отдавна си имаше герои на социалистическия труд, заслужили деятели в различни области, майстори на спорта, само писател си нямаше. Затова цялата местна общественост дойде да излес чувствата си към своя съгражданин.

— Ние, хората от по-старото поколение, помним Фильо от не-върствено момченце, което отрасна в будна среда, отрано беше за-кърмено с прогресивни идеи. И сега с чиста съвест можем да го наречем „наше момче.“ Добре ще е, ако отново се върне в ония тежки години, за да намерят те най-сетне своя талантлив художник. Да си ни жив и здрав, синко! — и бай Хинко вдигна чашата с вино.

После думата взе председателят на профкомитета на местния завод:

— На времето, когато не го приеха в института, Фильо постъпи на работа в нашия завод. Ние, разбира се, не оставихме младежа да се мъчи, намерихме му подходяща работа. Но веднъж се наложи да изреже с ножовката един болт. Спомням си, тогава си нарани пръста, цял месец ходи с превързана ръка. сигурно тъкмо тази рана го свърза за цял живот с нашата класа. Нека от време на време Фильо да поглежда към миналото, както каза преди малко бай Хинко, но да не забравяме, че една от основните задачи на нашата художествена интелигенция сега е да създаде вълнуващи творби на работническа тема. Така нашият уважаван бивш колега ще изпълни дълга си пред своето време.

Думите му бяха изпратени с продължителни ръкопляски.

— Дълбоко вярвам, че другият Филидоров никога няма да забрави онзи миг, когато нашата отличничка Милена му върза червената връзка. Децата очакват от вашето перо жизнерадостни стихове, остроумни приказки — развлъчено сподели учителката по български Маринова.

Следващият тост вдигна бригадирът на лозарите:

— Близо две десетилетия Фильо пие от виното, което привлича в нашето градче гости чак от другия край на България. Спокойно можем да заявим — в жилите ни отдавна тече една и съща кръв. Затова ние от край време си го имаме за наш човек, не се съмняваме, че скоро по страниците на неговите книги обилно ще се лее нашиенското руйно вино и ще се вика „наздраве“!

Не се съдържа и местната футболна звезда:

— Няколко месеца Филидоров седеше на резервната лейка на нашия отбор и разбра колко е трудно да си вадиш хляба с двата крака. Не го упрекваме, че ни напусна толкова бързо и предпочете да си изкарва парите с ръцете — предполагам Филидоров отдавна ползва пищеща машина. Но държим между неговите герои да намери законното си място и съвременният спортсмен — човекът с големи нравствени добродетели, овладял до съвършенство високото спортно майсторство, отправил поглед към световните върхове...

Накрая с мъка се надигна от мястото си и Филидоров:

— Едва сега разбирам каква огромна тежест се е стоварила върху мен, драги съграждани. Не се сърдете, но аз не мога да принадлежа само на този или онзи, на един или други. Аз принадлежи на всички, на народа. Наздраве!

Късно вечерта Филидоров крачеше несигурно към къщи, подкрепян от жена си и големия си син.

— Близо десет години двамата те водим в къщи — мърмореше жена му. — Защо народът не те носи на ръце, нали на него принадлежиш?

— Народът ме черпи и това е достатъчно. А аз пия за вашето здраве. Какво лошо има? Винаги, когато вечер оставам някъде до късно, вдигам чашата с думите: „Да са ми живи и здрави моите, днес пак трябва да ме отведат до къщи!“

— Скоро няма къде да те влечи вече...

— Защо? — искрено се учуди Филидоров.

— Защото от няколко месеца и синът ти прописа.

— Вярно ли е, синко? — с тъга в гласа попита бащата.

— Вярно е, татко — отвърна синът.

— Тогава бог да ни е на помощ! — рече Филидоров.

А той добре знаеше, че бог няма. И когато една сутрин съседите му го намериха премързнал пред входа на кооперацията, Филидоров въздейхна.

— Тежко на ония, които са призвани да служат на народа!

НИКОЛАЙ ЦОНЕВ
ЛЪЖЕ-ЕДЕЛВАЙС

Не бях ли аз
един планински еделвайс
сред полските цветчета пъстролики?

Жълтурчета — извиках, — перуники,
и ние се делим на прости и велики,
аз, приказното белоснежно цвете,
дете на вихри и сребристи канари,
дойдох при вас от върховете.
(елате и ме поздравете!).
дойдох да се внедри
в полето бялата ми красота
и паметна да бъде тая случка...

Извикаха ми полските цветя —
добре дошла, Лайкучка!

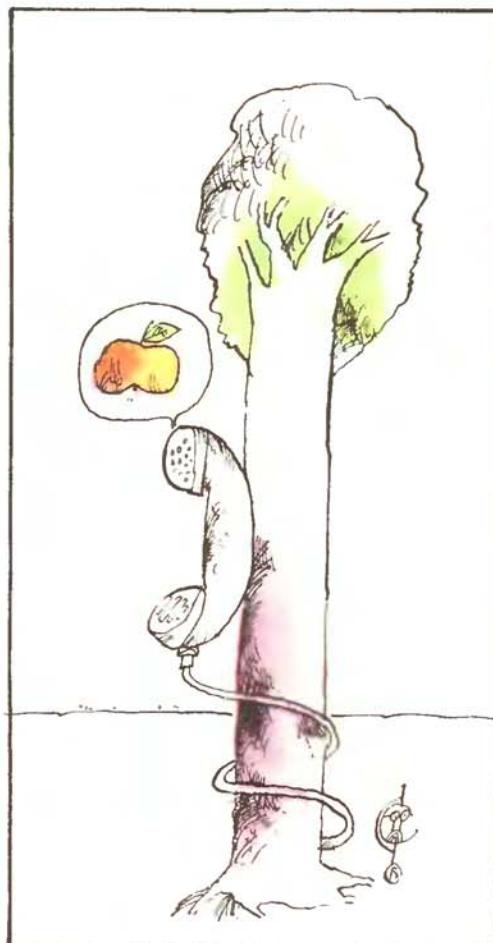
А белият равнец ми каза — трай си,
ще дойде ден, ще ни броят за еделвайси!

ИШХАН НИГОХОСЯН ▼

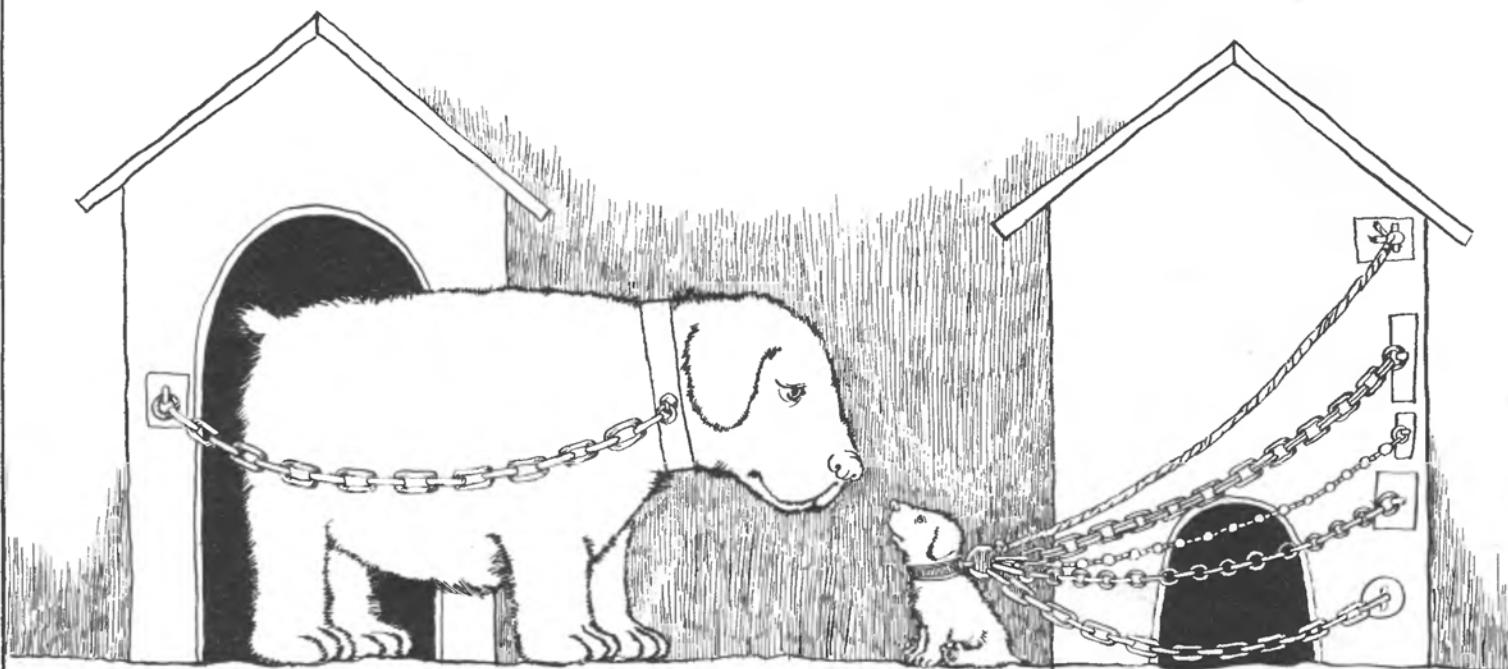
АНАТОЛИ СТАНКУЛОВ ▲

▼ СТОЯН ДУКОВ

СОТИР ГЕЛЕВ

Роден 1960 г. в Асеновград. Току-що завършил художественото училище в Пловдив, набира достатъчно кураж и започва самостоятелен филм, със сценарист, режисьор, аниматор и звукоформител — Сотир Гелев. Така се ражда „Пилето“, представен на III международен анимационен фестивал във Варна—83. Междудременно започва да публикува карикатури в пресата. „Карикатура“ ѝ е представяняко от мяк. Следва в I курс на художествената академия в София.

Уважаеми другарю Русев,

Пишем Ви група ентузиазирани археолози, Ваши почитатели. Вече няколко години откак сме зарязали всичко мило на света и сме се посветили на една чешма. Намира се край пътя София — Бургас. Само пълен невежа в областта на творчеството Ви би се наел да обори тезата ни. Това е същата „чешма с покрив-ко-билица и каменна скамейка“, където се развива действието на писата Ви „Писмата“. В наша подкрепа е и дървото наблизо. По дънера му все така са набодени с кабърчета хартийки-писма, своеобразен способ за общуване между живеещите наоколо селяни, които нямат телефони. Не е случайно и местонахождението, а именно пътят София — Бургас, тъй като там продължават да се играят от една страна „Жълто око“, „Двоен креват за Адам и Ева“, „Юнаци с умни калпаци“ и от друга — „Букетче сухи незабравки“.

Намерените в обекта предмети са плод на упорита проучвателна и разкопна работа в продължение на не един и два трудови десетника — наистина „Делниците имат много имена“, та вече не помним колко бяха. Често наш единствен спътник бе отчаянието, но съмвхахме да го преодолеем с непримиримост към собствените слабости. После ни порази някакво неизвестно на медицината мълчание, имахме и халюцинации. Но успяхме да изтръгнем, ревниво пазени от майката-земя, следните по-съществени находки:

1) Буре — под формата на неправилен цилиндър, съоръжено с капак, запазен. С разтреперани от вълнение пръсти отстранихме наслоенията на времето по капака и се очерта следният, „изписан с нервни букви“ (изразът е Ваш), текст: „Внимание! Вътре няма нищо!...“ Без съмнение, пред нас бе уникатен елемент от интериора на „Букетче сухи незабравки“. В присъствието на специално пристигналата от столицата комисия и при съблудоване на съответните предохранителни мерки капакът бе вдигнат. И вътре... наистина нямаше нищо. Разбира се, това „нищо вътре“ не бива да се приема навътре! Не трябва да се тълкува буквально, а в дълбочина, тъй като изкуството никога не копира действителността. Напротив, на дъното на бурето открихме статуетка на персонажа Али баба и четиридесетте разбойници. Същият бе изваян в пижама и домашни пантофи, седнал по турски. Лицето на този вечно самобичуващ се кариерист бе озарено от едва загатната усмивка, поставяща под въпрос така декларираното от самия него излизане в пенсия.

2) Стрела — отровна. Прабългарска изработка, с надпис „Старчето“, гравиран на съвременен български език. Нищо повече не установихме, но тъй като отровното (неизвестна досега формула) острие на стрелата сочише право надолу, ние — къде с респект, къде с ентузиазъм — продължихме разкопките в указаната посока.

3) Птичи кафез — външно неусложнен, но обзаведен според представите за висок стандарт на 60-те години, напълно съответстващи на описание във финала на „Двоен креват за Адам и Ева“:

„АДАМ:... И двойният креват, и нощното шкафче с вентилатора, и хладилника, и сервисите — всичко оставихме в новия апартамент...“

ЕВА: ... върху пианото...“

Естествено бе, в кафеза на този новобиблейски рай да не присъстват нашите Адам и Ева, но нов момент за науката бе, че там не открихме поне откъслечни данни за врабец Мирчо. По всяка вероятност той е последвал примера на главните герои, дистанцирал се е от еснафското благополучие, за да не допусне компромис със съвестта си.

4) Стрела — идентична на първата, но по-отровна. Тя, макар да бе открита под пианото в гореспоменатия кафез, също сочише надолу.

5) Табакера — съответствуваща напълно на „Табакера 18 карата“, като изключим каратите. Такива нямаше. Тази подробност е нов, още по-остър и изобличителен щрих в жалкия образ на Собственика, прекрачил всякакви норми на нравствено поведение за една табакера-кич. Музейната ѝ стойност обаче е голяма, тъй като дава ценни сведения за бита и ежедневието на героите от писата.

6) Стрела — за трети път, последна (майка и баща!)... Освен отрова, по нея още личаха незасъхнали петна кръв. Повечето от групата се ужасиха и дезертираха. Докато те бягаха, цялата земя се тресеше от мъжки смях и викове: „Ние ви уважаваме, бре!“. Останахме само неколцина смелчаци. Не след дълго, освен стрелата и надписа „Старчето“, открихме една буква „И“. След като опитахме всички възможни комбинации за разчитане на древни писменности, поставихме „И“ по средата и се получи „Старчето и стрелата“. Но при това положение стрелата сочише нагоре. И един вътрешен глас ни каза, да преустановим разкопките.

А докато се възкачвахме нагоре, вътрешният глас, слял се с този на хан Телериг, все ни повтаряше: „Само щуракът вижда стрелата, чак щом пропиши и убие. Преди да лите, тя надничата от зеницата...“ И се изостриха погледите ни към всяка неправда.

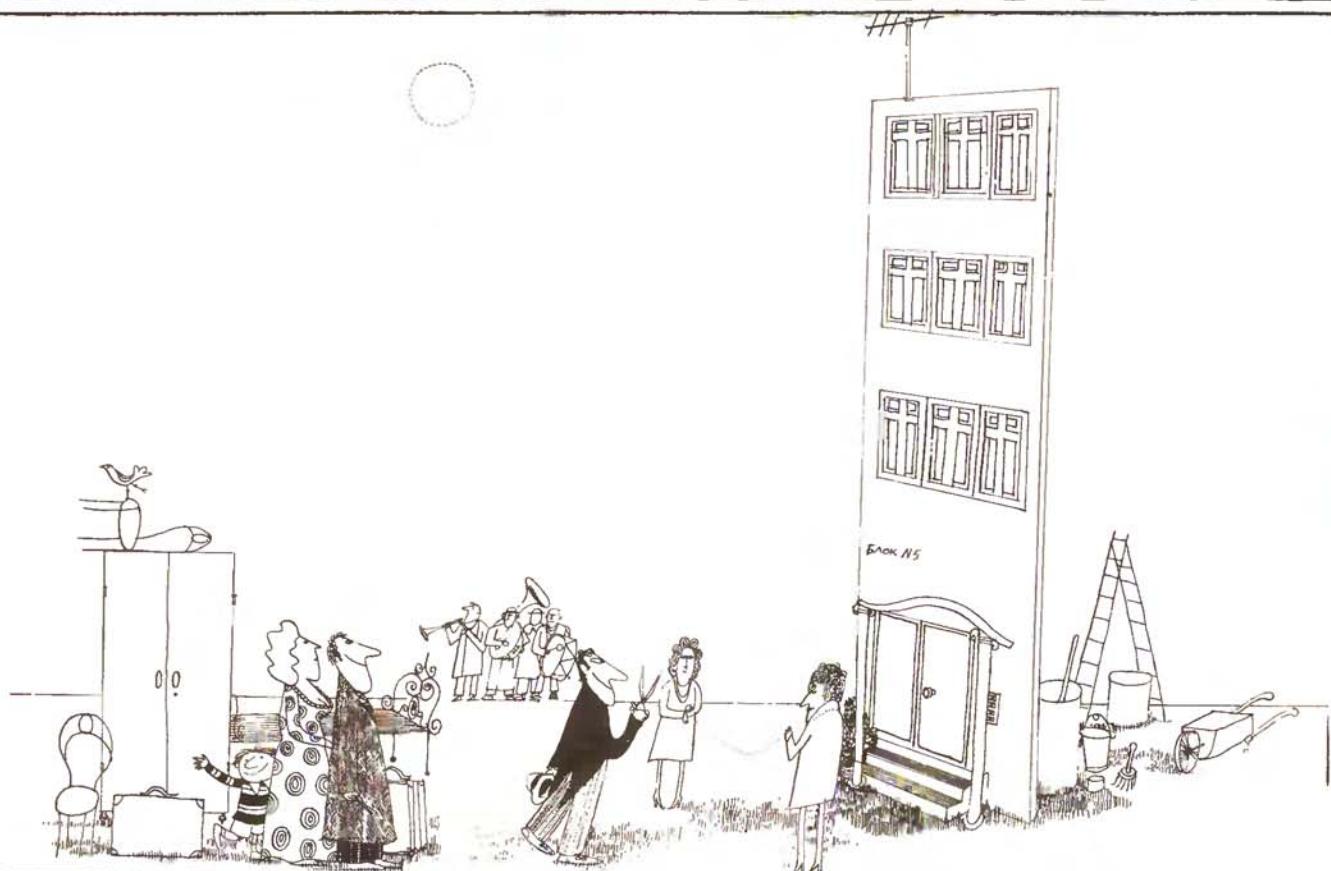
Вярно и ние, като археолози, не на думи, а на дело сме посветили живота си на научната истини. Но не трябва да се откъсваме и от съвременността.

Сега, когато пишем тези редове, се намираме на повърхността и сме изпаднали, уважаеми другарю Русев, в положението на Петшето и Ефтим от „Писмата“. Все сме си край чешмата, даже ни измокри до кости „Биографията на един дъжд“. Никой не ни взема на автостоп, защото няма къде да се поберем с багажа ни, състоящ се от съобщените по-горе находки. Няма да се молим за награда, стигат ни и няколко макове („Я колко макове!“)... Преизпълни сме с вяра и увереност, колкото „От земята до небето“ и обратно. Нали успяхме да преодолеем чрез разкопките си съпротивата на един много труден терен. Вярваме, че след леко почистване и укрепваща грижа, намерените от нас предмети ще бъдат класирани и систематизирани във времето, за да се радват на всеобщо до-стороние и оценка. Нещо повече, най-после общественото мнение у нас ще се убеди, че е крайно време науки като театрознанието и археологията да си подадат ръка!

ВАСИЛ СТОЕВ,
кандидат на археолого-театроведческите науки

МАГАЗИН · КАРИКАТУРА ·

ЗДРАВКО ЙОНЧЕВ ▲

▼ ТЕНЮ ПИНДАРЕВ

ВИКТОР САМУИЛОВ

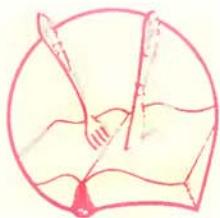
ВЕХТОРИИ

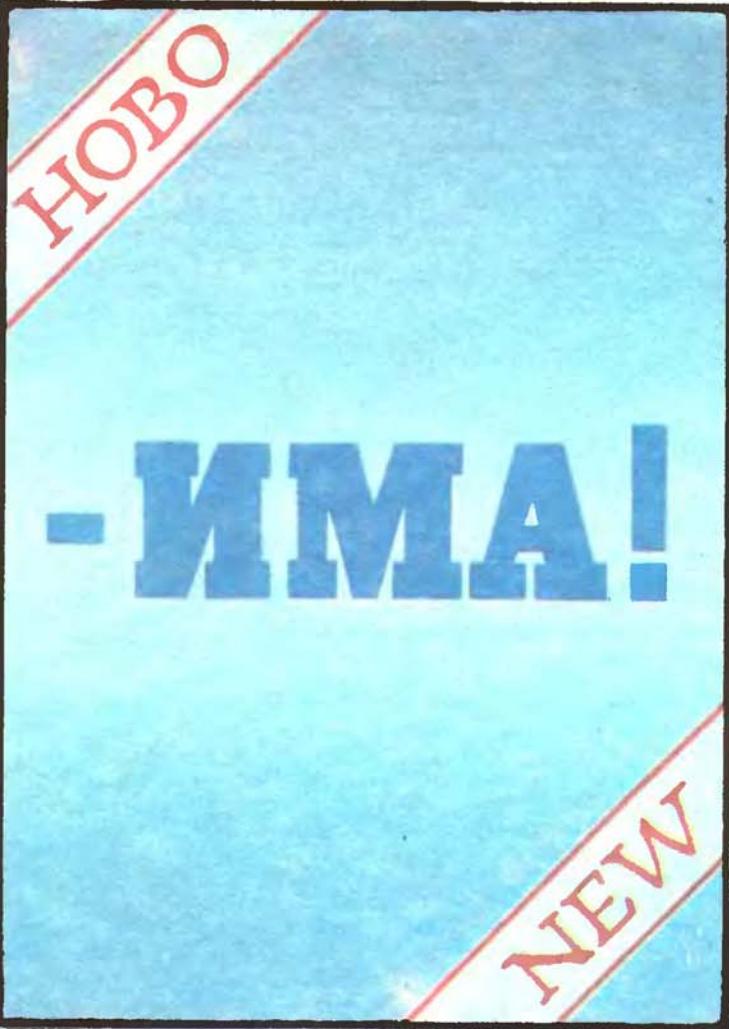
*Пристигна нова мебел.
Из стаите — погром.
От всичко непотребно
разчистваш своя дом.*

*Над струпаното в двора
се сипе с ромон сняг...
А ти подреждаши горе
дома си отеснял,*

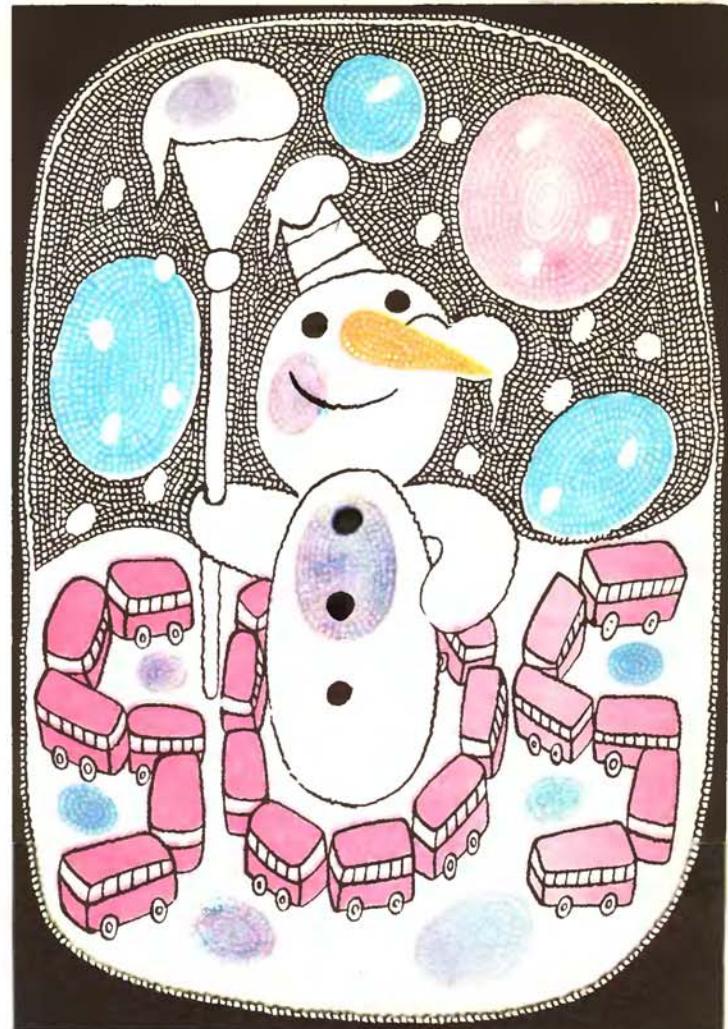
*тъй както се подрежда
разбъркана душа...
На утрото поглеждаши —
дошъл е вехтошар.*

*Танцува в тая киша:
сам бог му праща тук
товар — за теб излишен,
съкровище — за друг.*

РУМЕН СИМЕОНОВ ▲ „Новости в търговията“

▲ МИЛКО ДИКОВ 17

ВАСИЛ СОТИРОВ

КАНАЛ ПРЕЗ ГРАНИЦАТА

— А спомняте ли си, приятели, — попитах, след като отпих от чашата си, — как тогава искахме да минаваме границата?

Бяхме десетгодишни — Мъжка Мара, Пешо, Митето и аз. И в една майска утрин поехме от Лъвов мост за чужбина. Но още привечер родителите ни ни спипаха в Подуене и ни теглиха по един голям бой.

— Хлапашки работи — избуботи Мъжка Мара.

— Ванчо — скара се Митето на сервитьора, — празни бутилки не ща да гледам!... — след което се обърна към нас: — Голям заплес, ей! Собствения си управител не обслужва като хората! И аз често си спомням онази история — викам си: ами ако бяхме минали границата?...

— Мâни, mâни — заклати глава Пешо. — щеше да бъде такава съдбоносна грешка! Чунким другаде ще получавам двеста лева твърда заплата само за туй, че зяпам през прозореца...

— Ами аз — изпъчи се Мъжка Мара — за тая държава живота си давам.

— Това се вика държава — тропна с юмрук по масата Пешо.

— Я каква бензиностанция ми даде — разгорещи се Мъжка Мара, па свали сребърната лисица от врата си. — Запад ли? Хич и не ща да чуя за него! Там, за

да се захванеш с нещо, първо трябва капитал. А тук — всичко ти е осигурено.

— Така е — каза Митето, доливайки чашите. — Мигар там щях да сколасам

за такъв луксозен ресторант, че чак тогаз да почна да печеля! А тоя виждате ли го? — и той посочи с небрежен жест наоколо.

— Мой е! Тая държава ми го даде — пукната стотинка нямах тогава, а сега да знаете по колко смъквам...

Трябващо и аз да се включва в разговора, който така или иначе бях подхванал. Но главата ми се цепеше от изпитото уиски и бленувах за покой. Надигнах се и твърдо казах:

— А пък аз офейквам!

Наистина, исках да се прибера в къщи. Тримата обаче ме погледнаха слизано.

— Къде? — попита Мъжка Мара.

— Ти си луд! — почти извика Митето.

— Я по-добре си стой тук!

А Пешо процеди саркастично:

— Какво си въобразяваш? Да не мислиш, че другаде ще вземат да печатат скучните ти фейлетони?

ГЕОРГИ БРАТАНОВ

ГРАД

Градушката дойде.

И равнината

от хоризонт до хоризонт замря.
Кварталите се свиха,
потъмняха.

Светкавица небето с гръм раздра.
Съседът по тераса се вълнуваще.

Той каза с болка:

— Брей, че страшен град!

Дано лозята само не очука,
там имам място —
някой друг квадрат!

Очите му горяха с тъмен блясък,
сякаш не пред тях,
а в тях
светкавици,
парчета град
и тръсък
потъваха със своя остър гняв.

Но свърши.

И над градските квартали
премина мимоходом полъх свеж.

Слънцето пещта си пак запали.
Щеше ли да има хляб
за тази пеш!

ИВАН БОРИСЛАВОВ

АНТИЧЕН МОТИВ

След толкова предизвикателства
небето
непременно ще отвърне с мълния.
И ще загине някой.

След него друг.
Докато не дойде Кадъм
с дракона да се пребори.

А после да зарови зъбите му
сред пустинята...

И първите мъже на Тива
от тях да се родят —
красиви,
силни,
богоравни.

Докато не почнат пак
онази стара и незабравима
игра на шлемове и копия,
безкрайната игра
със белошитните мъже на Аргос...

Докато гладните врабчета изкълват
многоточието след тези стихове,
докато слънцето заключи своя кръг
и всичко тръгне отначало.

КИН СТОЯНОВ

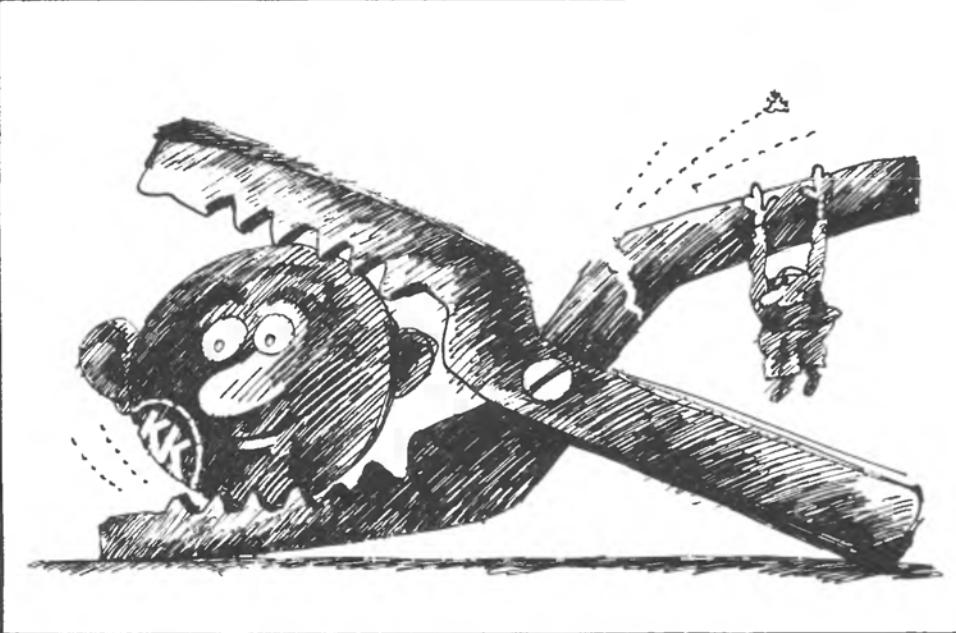
ПРИРОДОСЪБРАЖЕНИЯ

След като човечинката, къде в лицето на Нане Стоичко, къде с по-цивилизовани методи, пропъди щъркелите от дърветата и покривите, хъркатите започнаха да си правят гнездата върху дървените стълбове на електропроводите. Трогна се обществеността, смъкна жиците от коловете. Щъркелите веднага загнездиха върху металните пилони на далекопроводите. Само свръхнапрежението можеше да гарантира потомството им от хората.

***

Паякът бе радител за светъл живот. Той органически ненавиждаше тъмнината, затова разпъна мрежата си около силен уличен фенер. Жертви на паяка ставаха всички мусици и насекоми, които езкалтирано търсеха избавление от нощта край фенера.

БОРИСЛАВ ЗЛАТАНОВ

ВЕЛИН АНДРЕЕВ

модерен автобус, вечер ги връщаха и до карваха нощната смяна. Докторите идваха на работа с градския транспорт, а тия — със специален превоз. Отговаряха на поздравите на другия персонал само с леко кимане и се носеха важно-важно, като хирурги. На докторите говореха на „ти“. Когато някой им направеше забележка за нещо, казваха му да си гледа работата, защото са дефиситен персонал. На разболялия се за първи път подземен работник това беше и смешно, и възмутително, но като външен тук само цъкаше с език и си говореше: „Ега ти персонал!“

И сега, като се разхождаше, Темелко видя нещо, което непредвидено изигра решаваща роля да му поставят окончательната диагноза.

Якийт болногледач се спря пред стая номер седем с неподвижните болни, отвори не много внимателно вратата и ги питат укорно:

— Защо толкова натрапно зъвните?

В този момент миньорът се изравни с него и се постри, уж си оправя чорапа. Чу, как най-близкият до вратата отговори:

— Фатка!... Старецът пак се напика. Смени му чаршафа, молим те!

— Дадено, бе! Ама първо двата кинта! Таксата по ценоразписа...

Болногледачът влезе, повдигна лежащия възрастен човек към възглавницата и подмени бельото му. Тогава го заговориха другите болни.

— Фатка!... Купи ми, моля те, от лафката пет портокала... Бае, донеси ми една по-дълга пижама, с тая съм като бостанско плашило...

— Пак дадено! — рече с благоразположение болничният служител — За тая комунална услуга, знаете, таксата е по лев! И сложи в джоба на престиилката си подадените му, събрани предварително пари.

Тогава към него се обърна лежащият от другата страна на вратата, настанен предния ден в болницата.

— Другарю!... Моля те, подкрепи ме за малко до тоалетната.

— Може, но първо двата лъва!...

отзыва се на молбата Фатката.

Човекът го загледа същисан и със жалостив глас му каза:

— Нямам никакви пари, бе, другарю. Моля ти се!...

— Услужи на човека, бе, Фатка... — замолиха го всички от стаята, ала мъжагата с бляската престиилка беше непоколебим.

— А, няма го майстора! Като нямаши пари, да пишеш да ти изпратят! Или ако платите вие за него...

Темелко Рангелов чу и видя всичко това и усети като нещо из многобройните му жили се развижи, тялото му се затопли, дланите на възлестите му ръце го присърбяха... Доближи се съвсем до вратата и не даде възможност на „Фатката“ да излезе. Постави ръка на рамото на повисокият от него болничар и го пита тихо:

— Абе, панто, ти защо събиращ бакшиш от болните?... Нали държавата ти плаща за тая работа! Къде изпепеса това обирджийство?

Служителят, научен все да му се подмилват, се изненада, но веднага се окопипи. Надвисна с горилската си стойка над този, не добре с ума, според него, болен, изскърца със зъби и рече заплашително:

— Тии!... Що обиждаш работническата класа, бе! Муле такова!...

— Яаа!... Ти ли си работническа класа, бре!... Я го глей!... — едва изговори от възмущение жертвата на грипа, хвана за ревера мъжагата и го дръпна със замах.

Болничарят не разбра как се намери на другата страна на коридора и замалко не удари главата си в стената. Помисли, че се е пълзнал с килимениана пътека по плочите, доближи се отново до този нахален болен, който оспорва правата му тук и дигна ръка да го удари по лицето. Ала тоя хвана вдигнатата му ръка, изви я назад и надолу и го принуди да падне по колене на пътеката. След това му опали два шамара, от които пред очите засветват не звезди, а половината галактика...

— Ти от болните хора ли ще кариш, бе, майно!...

Фатката още мислеше, че това е голямо недоразумение, че не е възможно този да

е по-як от него, че просто не очаква съпротива, затова клекна... И реши да се реваншира, като го хване през кръста и го захвърли като чувал с картофи... Ала в момента, в който докосна ръцете му, усети, как по-дребният го прихвана над лактите, дръпна го с неусещана сила и херкулесът на болничарите за миг се намери проснат в цял ръст на пода... Съзна, че над него е надвисала стихия, способна да го залепи на стената, както е залепен барелефа на основателя на болницата, припомни си още че преди няколко дни приеха за лечение някакъв миньор..., но от тия спомени сега нямаши никаква полза, затова пропълзя две-три крачки, наdigна се и побегна, като завика:

— Олеелее!... Олелице!... Дръжте го тоя луд, бие персонала! Дръжте го... Ес о еес!... Ес о еес, бе!...

И нахълта в стаята на сестрите, като се заключи отвътре.

Такова произшествие в болницата не бе се случвало отдавна.

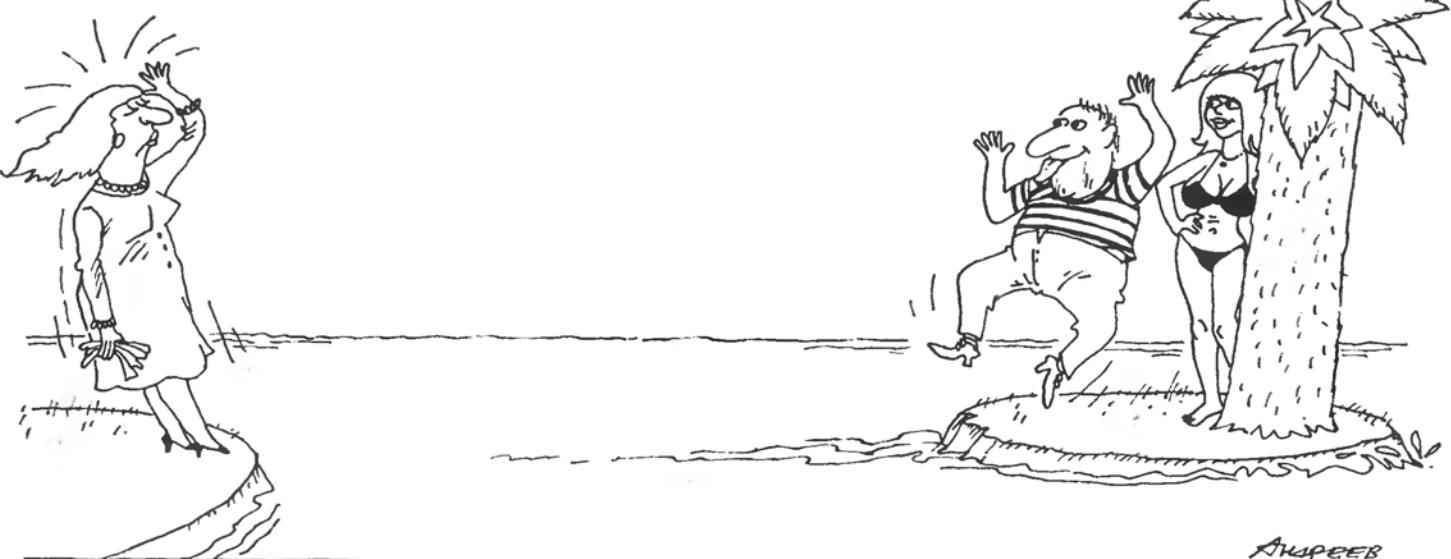
Хванаха пациентъта..., пардон — помолиха го да се приbere в стаята си, взеха му проби от кръв, от слонка и ги изследваха най-внимателно. Сутринта в кабинета на главния лекар се събра голям консулт.

— Много интересно!... — каза завеждащият отделението. — И вчеращните пробы говорят за идеално здраве. Мнението на психиатъра?

— Най-обстойно го изследвах. Чудесно психическо здраве! Проявата му по-скоро показва наличие на истински нормална нервна система...

— Всъщност, от особен грип е заболяла една част от персонала... — натърти дежурният лекар и поднесе на главния протокола за изписване.

А Темелко Рангелов, присъствуващ тук като обект на консулта, си мислеше за съвсем други работи в момента. Радващо се, гдето тия последствия от грипа се излекуваха изведнъж и го изписват още сега. И си представяше как ще вземе първия влак, ще си пристигне у дома, без шум ще влезе вътре и изведнъж ще хване със силните си ръце нежно за ръцете Дафинка...

ПЕГАСИАДА

ТОДОР НЕЙКОВ

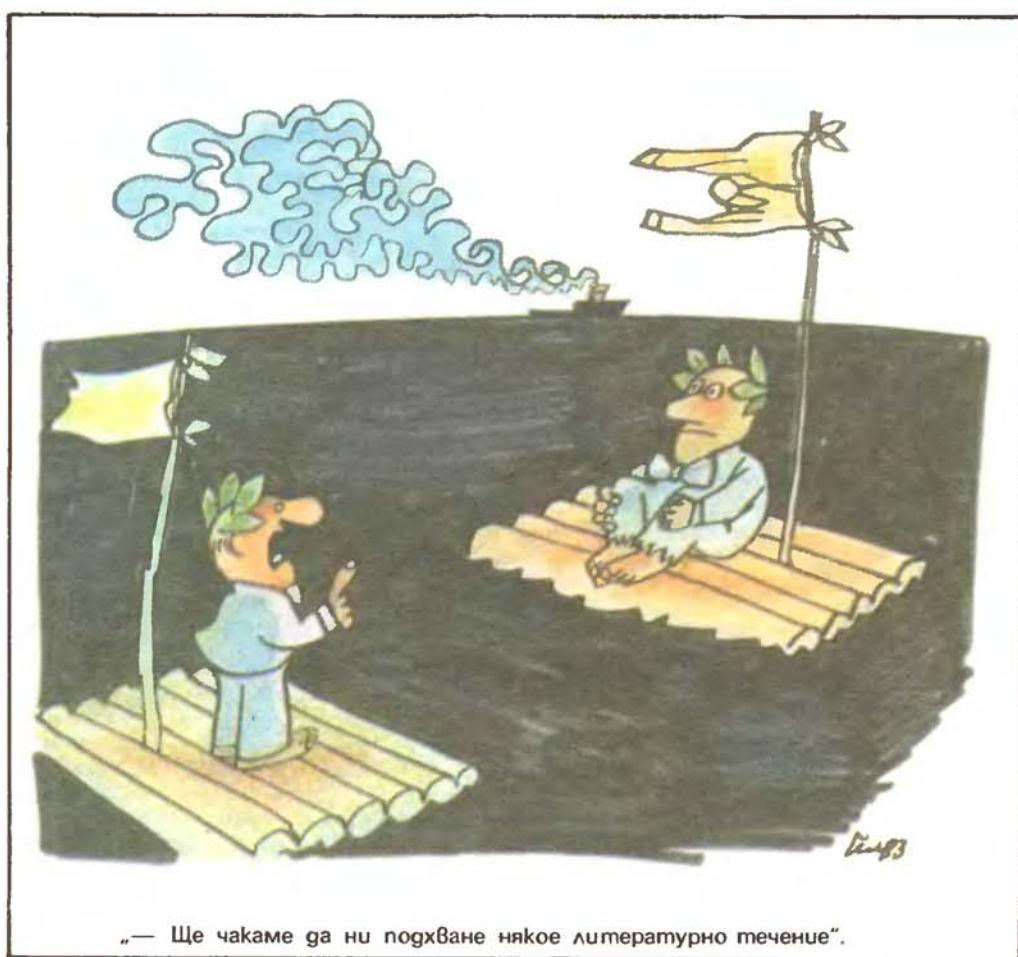
НА ПРЕСТЬПНИКА — НАГРАДАТА „ГОНКУР“

Откраднаха таланта на поета.
Районният инспектор го успокои:
— Издирване започвам. На отчет е
взета
проблемата, която Ви гнети.
— Не ме гнети, а съм ядосан! —
простена огорченият поет.
— Талантът беше ми трапосан,
за него имам документ.
Беда е туи за цялата ни нация
и преди всичко — за самия мен
зашпото съм подписал контрактация,
а пък изплащам и апартамент...
Не моля, настоявам — помогнете
и в максимално кратък срок
крадеца на таланта золовете,
със закона дайте му урок!

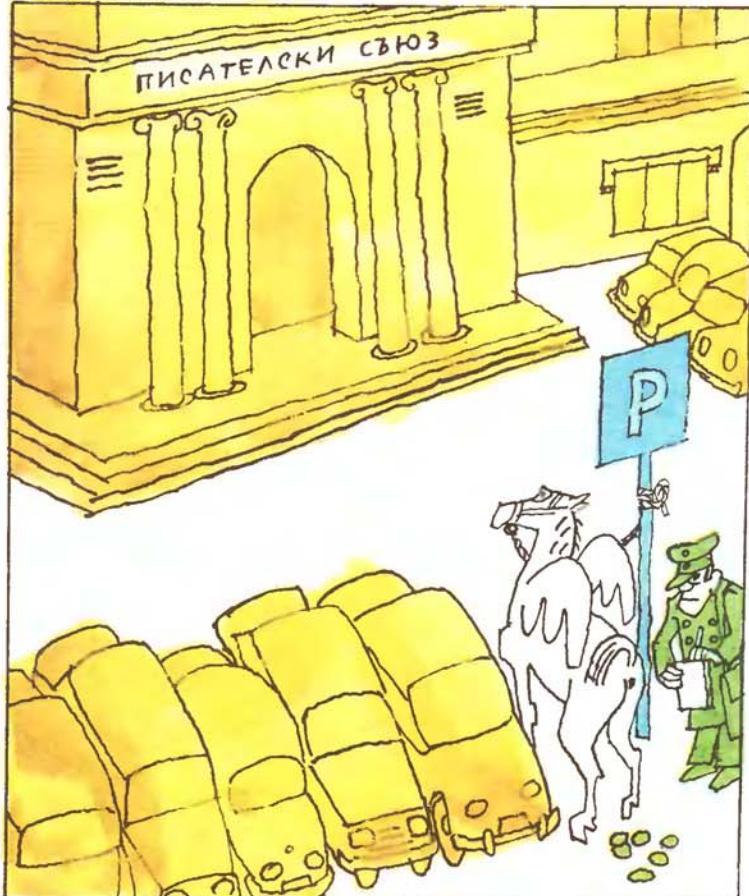
Прибра се в къщи разгневеният поет
и си намаза на филия конфитюр...

20

Наблизо някъде един злодей-съсед
поливаше с пелин наградата „Гонкур“...

ТЕНЮ ПИНДАРЕВ ▼

▲ ▽ ПАНАЙОТ ГЕЛЕВ

ИДЕАЛЕН СЛУЧАЙ НА ПОЛУДЯВАНЕ

Рано следобед един пиян прекоси в нечестив зиг-заг градинката пред болницата, разбута народта и взе да друса портата. Портиерът обаче, и без друго достатъчно изнервен тая неделя, му каза веднага да се дръпне назад и къде въобще се намирал, че ще бълска тъй!

— Приятел! — викна нетърпеливо пияният — Не ми губи времето, моля ти се! Отваряй по-бързо, че трябва да влизам!...

Естествено, портиерът пак му каза да се дръпне, а после да обясни като хората какво собственно иска. Пияният призна, че тя неговата не била за разправяне, ами я най-добре портиерът да отварял, щото той трябвало да влезне в отрезвителното. Тъй каза.

Народът наоколо загълча учудено, а униформеният мъж махна с ръка и рече на пияния да изчезва... Онзи обаче се заняни! Недей тъй бе, човек, възклика той. Хубава работа, рече, я отваряй, моля ти се — не ме ли виждаш на кво съм замязал!... Каза така и допълни още, че се извинявал, но това било положението. Портиерът го изгледа..., после отвърна презрително, че нямало такива положения, и че ако ставало въпрос да се будалкат, то в края на краищата и баба му знаела да се извинява...

— Видя ли! — викна човекът. — Ето че и баба ти знае да се извинява, а ти се заяждаш и не щеш да отваряш!...

Портиерът тогава реши, че няма какво да се разправя повече тук пред хората и се обади право на дежурния лекар. А, одобри другият, точно тъй! Няма кво, рече, да се разправяме повече да ни слушат хората. Портиерът се закани, че щял да види той едно „точно така“, а пияният му изръмжа миролюбиво да не се разсейва. Лекарят пък, като дойде, излезе че е някакъв гиздав младеж и още щом видя пияния, почна да го пита от какво се оплаква. Този бързо каза, че се оплаква от портиера! Портиерът веднага настърхна и попита лекаря дали вижда сега каква е работата, тъй че след това между тридесета се завърза отчаян разговор, и пияният настояваше да го пуснат да иде в отрезвителното, портиерът постоянно го наричаше „тарикат“; че идеш, му викаше, на майната си, а онова момче, докторчето, отначала уж кашляше нахакано и се мъчеше да ги надвика, обаче после изглежда видя, че нищо няма да стане и взема, че избяга от там. Пияният протегна ръка през решетката на портата и сърдечно го закле да се върне, само че лекарят се скри бързо и с диво подрипване между сивите болнични стради.

Междувременно народът наоколо се беше разстъпил назад и в този недоверчив полуокръг отново останаха очи в очи пияният и онът храбър български портиер, който, опрял гръб в портата, редеше мрачни и сурови ругатни и гореще целият в непримирима решителност, или, кой знае, може би дори в решителна непримиримост.

— Слушай сега, мой човек! — викна накрая пияният — Кажи сега, ти мене ще ме пуснеш ли най-после да вляза в това идиотско отрезвително или няма да ме пуснеш?!

Портиерът пребеля! — взе да заеква и да пита страшно пияния ще му се маха ли най-сетне от главата. Пияният посегна

да го тупне дружелюбно по рамото, обаче портиерът ненадейно се сгърчи и изрева, че го убивали! Оу, запиця той, майкоу, викаше, този ме уби бе, хора, бе помош бе, ей!...

Всичко се обърка! Пияният заръкомаха, взе да вика, недей така бе, братче, недей така, как, викаше, ще те убивам аз? — народът наоколо се стъписа и загълча тревожно, и тогава портиерът, използвайки суматохата, смогна да се мушне зад портата: бълсна я тежко, заключи я и веднага захвада на ругае от там. На отсамната страна другият разбра, че е измамен, задумка се в гърдите и завика, че така и така, портиерът бил луд, как така ще го убива той и що ще го убива, по дяволите, когато той просто иска да влезне в отрезвителното! Я излез, моля ти се, викаше, излез за малко отвънка, че да се разберем! Аз ще ти кажа на тебе, вие се отвътре портиерът, пияна свиня!... Пияният на-крам и той се разстърди и задруса портата, викайки свирепо: кой е пияна свиня бе, серсем, я да отваряш веднага!!! Портиерът се опита да го бълсне през зелените пръти, но се отказа от тая работа и пак хълтна в будката да звъни повторно по телефона — обаче тоя път на някой си Георгиев. Викайки Георгиев, той сочеше с пръст и отмъстително твърдеше, че сега като дойдел Георгиев щял да види пияният отде изгрява сълнцето. И наистина! Като зърна Георгиев, човекът взе да отстъпва от портата и да вика: чакай, чакай! — чакай да ти обясня каква е работата! Георгиев пък го попита какво иска, после го изслуша внимателно, помисли, и неочаквано рече:

— Я по-добре, гражданино, земи да си идеш у вас!...

— Георгиев! — изкрещя изуменият човек — И ти ли!

— Няма „и ти ли“ — отвърна Георгиев. — Няма кво да ми викаш „и ти ли“, ами по-добре земи още сега да си идеш у вас да поспиш малко и ще се оправиши. Хайде, заминавай!

Пияният почна да се обърква! Хвана се пак за прътите и заобяснява трескаво, че не можело така, че е пиян и че трябвало Георгиев да го хване за яката и да го вкарва моментално в отрезвителното, а портиерът, тая проклета марда, не да спи там, ами да дойде да помага на Георгиев! Пиян съм бе, хора, провинка се той умолнително. Пиян съм и трябва право в отрезвителното, и позор за такива като мене! Георгиев обаче и той повиши тон, обясняйки му на свой ред, че нямало да стане тая, дето я е наминал пияният, и наистина по-добре да идеш да поспиш, че било срамота в края на краищата! Портиерът през всичкото време надничаше иззад рамото на Георгиев, питаше жестоко пияния на кого вика „марда“ и от време-навреме твърдеше, че ще земе най-накрая да му перне един тупаник на този мръсник! Въобще, вдигна се опустошителна гюрултия и чак болните от хирургията наскакаха по прозорците да видят каква ли е тая работа там на портала. Георгиев замаха сърдито срещу народта, санким нямало нищо за гледане; пияният отиово се замята върху портата, задруса я и взе да вика: ГЕОРГИЕВ! ВЪОБЩЕ НЕ МЕ Е СТРАХ ОТ ТЕБЕ, АКО ИСКАШ ДА ЗНАЕШ! Кви сте таквиз хора

вие тук бе, ругаеше той вече през сълзи. Кво искате повече, викаше, не съм ли и аз като всички и не мога да разбера, как тъй няма да ме пускате в отрезвителното! Значи всички могат в отрезвителното, аз не мога, тъй ли?! Ето, викаше, този етот другар, ако рече и ще влезне най-спокойно в отрезвителното — с кво аз че съм по-доле от него? Викаше така и яростно бучеше мръсния си пръст в корема на някой си случаен човек, който от своя страна се дърпащ гнуливо и му викаше: я не ме барай, моля ти се!

Сега обаче наоколо всички взеха да се питат какво чакат, та не го мащат вече тоя от там! Абе ей, викаха, как може та-кова нещо; дивак, викаха, не те ли е срам тебе; ти, викаха, не знаеш ли кво е тва нещо, болница?! — къде се намираш! Пияният се заозърта списан, пак понечи да обясни за отрезвителното..., обаче този път хората направо ревнаха: СТИГА С ТОВА ТВОЙТО ОТРЕЗВИТЕЛНО, МОЛЯ ТИ СЕ! Кой знае, рекоха, ква си я оплескал, а че искаша сега да се отврвеш с единото отрезвително, нали!

— Недайте така бе, хора — взе да се моли пияният. — Недайте така! Няма такива работи, недайте така!...

Няма ли — няма ли! — заканиха се хората и взеха да стягат кръга, а портиерът, като видя това нещо, внезапно му хрумна да кресне, че, така и така, прекратявал всяка свидетелства за този ден! Не можел да пусне никого в района, додето той тук смутил реда: толкоз казвал и нямал абсолютно никакво намерение да си отстъпва от думите, та ако ще да го молели не, ами по корем да ми се влечели, щом като не си разбирали от интереса!

Ааа, зина грозно народът, тъй ли било?! И като казаха така, хората се нахърлиха върху човека, и викайки гневно „бе ние само с тебе ли ще се занимаваме член бе, дивак!“, изхърлиха го с бълскане чак в градинката отсреща.

Та тъй. Там човекът се огледа без помощно и учудено, пооправи си оплесканото палто, седна на една пейка и запъшка. Някоя си случайна баба, която седеше на другия край, зафъфли заядливо да го хока и да го пита нямал ли страх от господи, дали се вижда на кой е хал и къде за бога е сколосал да се натряска такъв още от обед. Тъй фъфлеше тя и адски го ругаеше, додето съвсем се разлюти и понечи да го прокълне... Чак тогава той вдигна очи, изгледа я поразен..., покръвени, стисна юмруци..., и процеди:

— Само посмей да си отвориш още един път устата и ще ти строша дъртите кокали, чумо проклета!...

Бабата се задави, а човекът я попита ядно какво го гледа! Ай ще ти таковам, рече, и номерата! Седнала тя да ми разправя не знам си кво било и ще ме плаши тук с идиотския си господ... Да мълчиш там, моля ти се, че направо не знам! Каза тъй, после помълча миг-два..., погледна с мъка към болницата, към хората, които влизаха, излизаха..., влизаха, излизаха..., към портиера, който се въсвеще победносно от портала... След това плю, относно помълча..., и като си пое въздух — тегли някому една самотна и пълна с дива омраза псуствия.

И много по-късно...

Впрочем — не! Това е всичко!

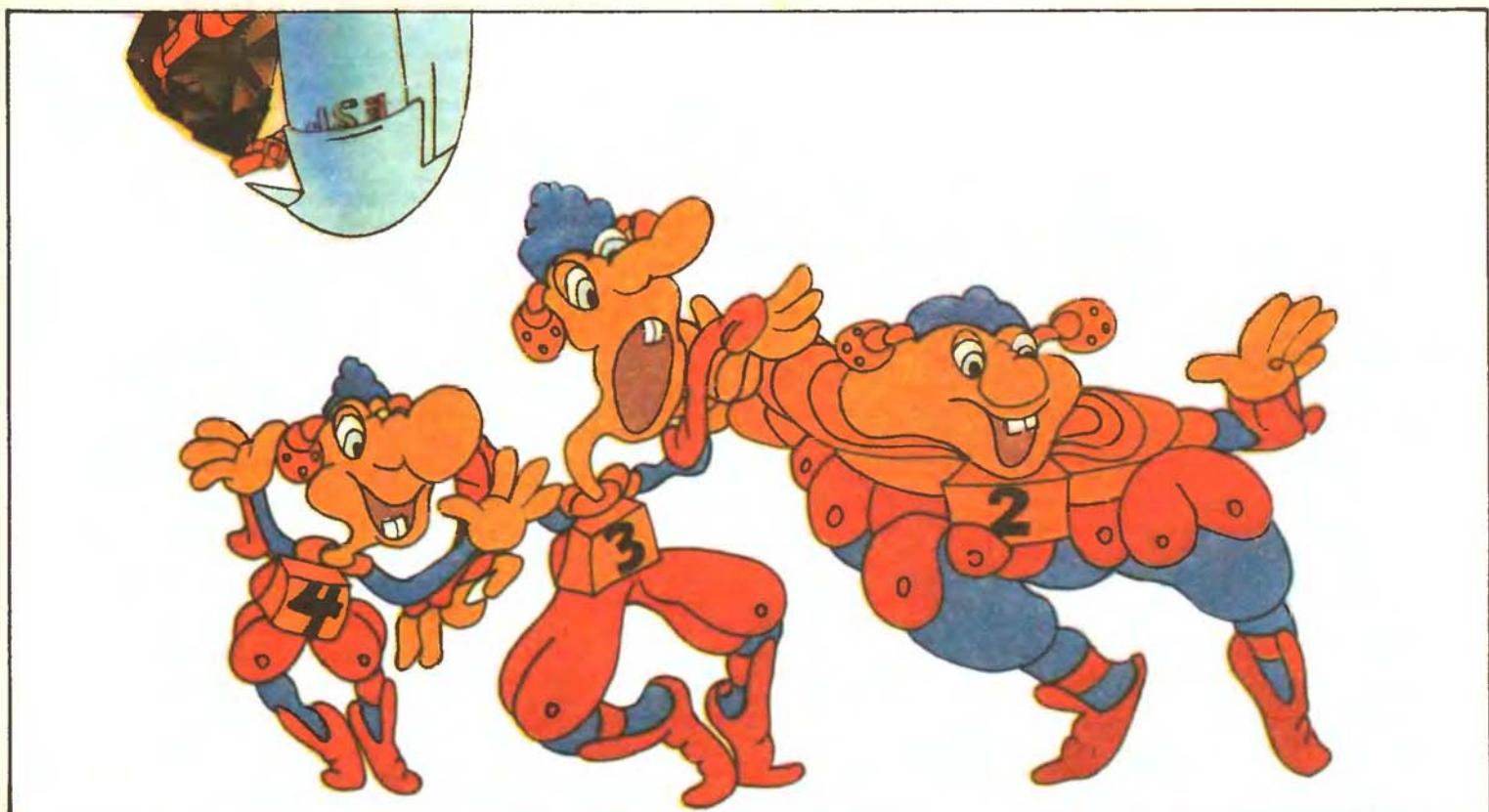
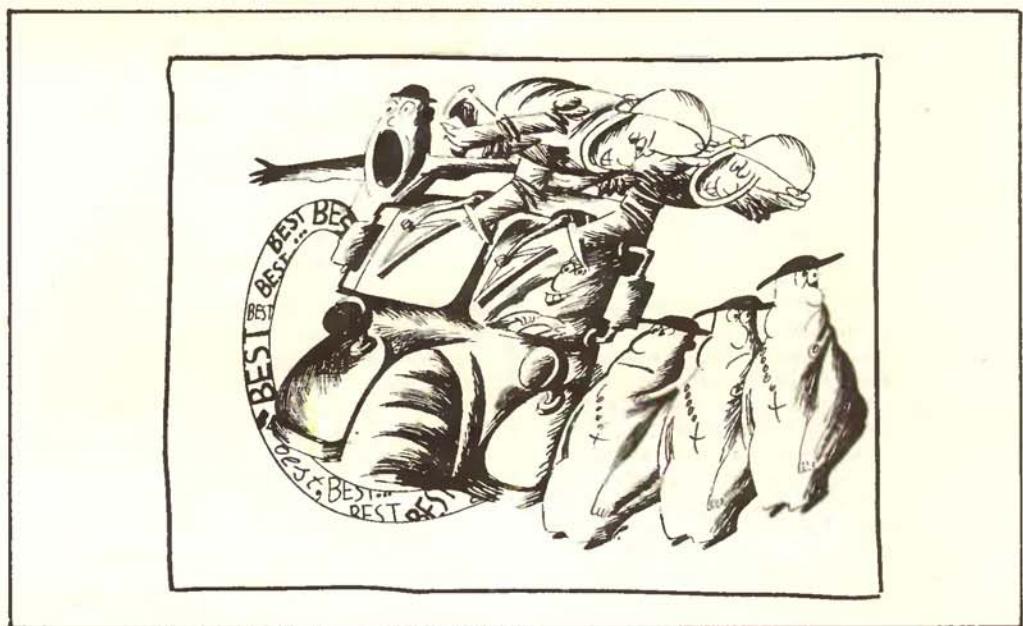
РУМЕН ПЕТКОВ

Роден през 1948 година в София.
През 1967 г. завършва Художествената гимназия, а през 1973 г.—
българска филология.

Ом 1969г. работи като аниматор в Студия за анимационни
филми „София“. Художник-постановчик е на 35 филма.

Първа награда на световния
фестивал за анимационни филми
— Варна—1979 г. за филма „Алтернатива“, специална награда за
филма „Маймуни“ в Лайпциг, на-
градата „Сребърен слон“ за най-
добър немски филм в Мадрас —
Индия, наградата на ЮНИATEK
— Варна—83.

ДИМИТЪР ЦЕНОВ

СТОЛ

Здравей стол, елегантно кръгъл,
ти сътворен си гениално!
Но в тебе всеки се е лъгал
в почеността ти идеална.

Столи си ти на четири крака,
макар със функция най-жалка,
на всеки себе си подлагаши,
гръб търси твойта облегалка.

Чрез мъкнене на задни части
навсякъде приет си лично
и в кариерата израстваши
без слух и глас тъй симпатичен.

Без мозък, всичко премълчаваш,
но имаш качество голямо
и публично ти се признава,
че пийде няма стол за двама.

КРЪГЛАТА НУЛА

Познавам много симпатични нули
усмихнати зад някое бюро.
Те сведуци са — вечно всичко чули
и мечтът са превърнали в перо.

Изместват тъничките единици
и заглушават с викане света.
Стоят начело те на десетици
и продължават тъй в безкрайността.

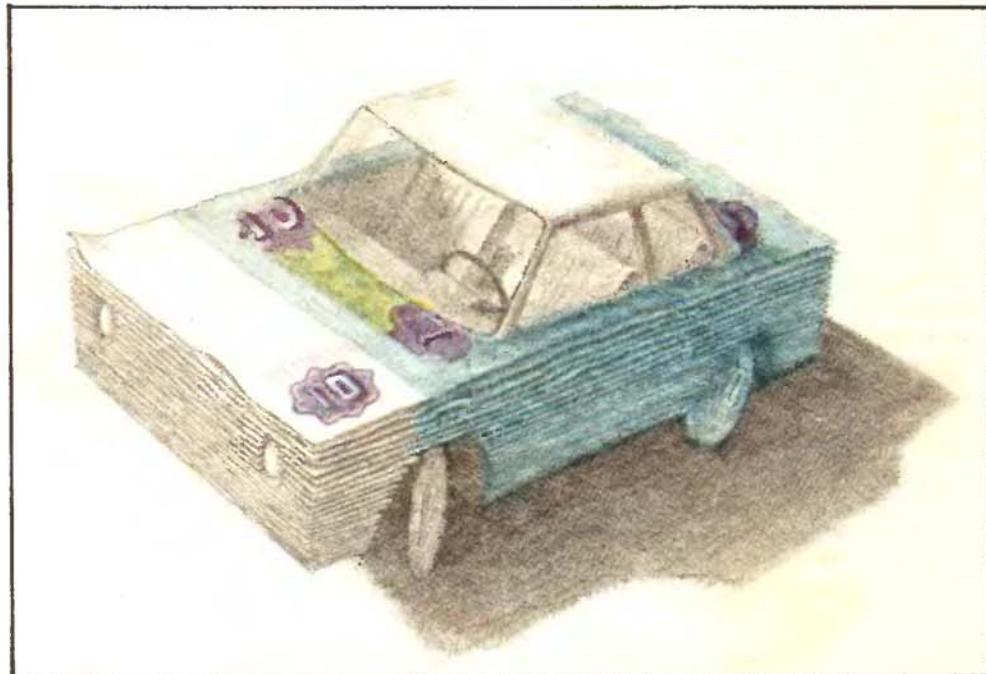
Най-хубавите нули, знай, са кръгли,
роднините на сплеснатото „0“.
Раздават мнение по всички ъгли,
макар че не разбират за какво.

И вдигат своите въздушни кули...
Ще ги познаете по глупостта —
заслужилата напълняла нула
е винаги с отворена уста.

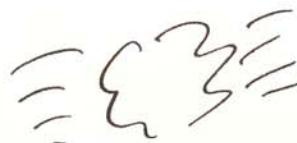
ЙОВЧО САВОВ ▲

▼ ВЛАДО ПАЛАНКОВ

23

ДИМИТЪР ТОМОВ

— Извиках Ви, че запалих колата, но не мога да я уgasя...

КЛУБ · ПРИЯТЕЛИ НА НЕОБХВАТНОТО ·

СТЕФАН БОБЧЕВ

ГОДИШЕН БАЛАНС

Поетът-приложник Събевски навъсен разглеждаше хонорарния си лист. После взе да рови из бюрото, откъдето измъкна миналогодишните си сметки. Сравняването на двата документа предизвика нова кисела гримаса. Маждувременно той си представи и гримасата на своята придирчива жена, пред която му предстоеше да рапортува за изпълнението на годишния си творчески и финансов план. А се очертаваше значително неизпълнение...

Събевски се зае да проучи с химикалка в ръка откъде му бягат въпросните 472 лева и 18 стотинки.

Той разчертва няколко широки графи и в тях започна да вписва всичките си участия в културния живот на обществото през годината. Рекапитулацията показваше, че по някои показатели поетът дори е много по-добре в сравнение със същия период на миналата година. Увеличили са се например, и то чувствително, поръчките от частни лица за приветствия и сватбени сценарии (при това — все от скъпите, с отделно разработени диалози между булка и кръстник, между младоженец и кръстница, между келеш и свекърва и т.н.)

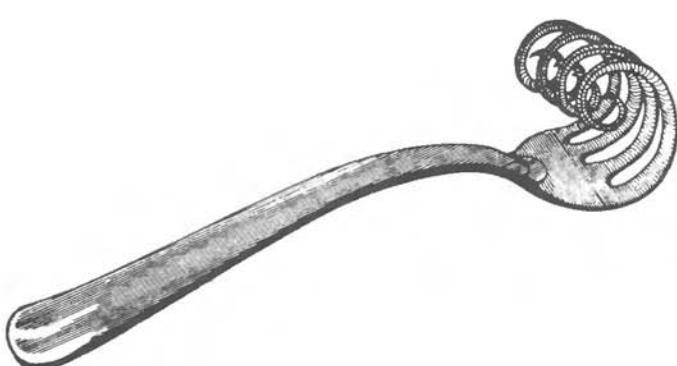
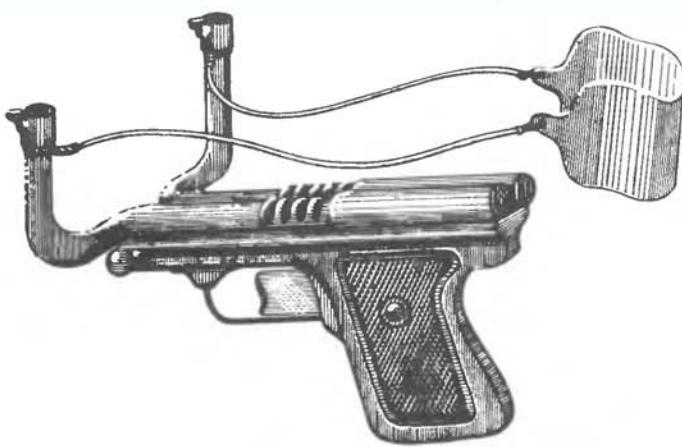
Увеличили са се също така и сценарийте за даване на прабългарско име на новорден гражданин. Изготвените ритуални материали по изпращане на войници и новопристи студенти и във връзка със закупуването на кожух и монолитно жилище също, според неговите сметки, бележеха ръст през годината.

В края на своите пресмятания поетът-приложник с точност установи, че през отиващата си година за него по-стиснат се явява държавният сектор и по-точно — профкомитетските каси, докато от частния сектор той е получил суми над своите очаквания.

От държавния, т.е. профкомитетския сектор, снижение се забелязва на такива традиционни и доходни поръчки, като написването на сценарии за въвеждането на крави-първескини в общия обор, за предаването на щафета от стари на млади кръводарители, ритуални материали във връзка с пенсионирането на кадри, които не са възразявали на своите началства по 25 години...

(Въщност, една такава поръчка и сега фигурира в сметките — поема за дисциплиниран снабдител на стойност 26 лева, но в този случай ревизорите май бяха принудили юбиляра да заплати посмата от джоба си.).

И така, поетът-приложник Събевски приключваше своя годишен баланс недоволен от сумата, но с непомръкваша вяра в бъдещето. Като опитен автор, той добре съзнаваше, че веднъж привикнали на сценарии, хората още дълго ще имат нужда от неговото достъпно изкуство.

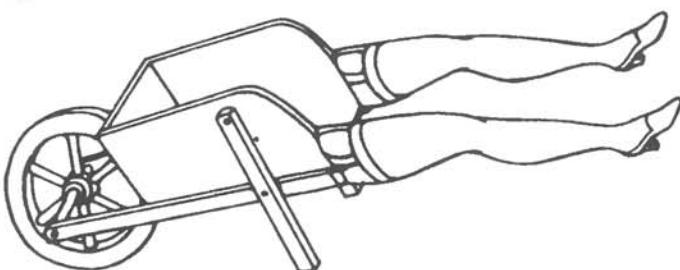
СЕРГЕЙ ТРАЙКОВ

МОЛБА

От Хуанито Гонзалес Камачо Перес Луис Престес Диего Антонио Валдес Кубилис Фернандо Гарсия Торес Оливеира Сантос Салваторе Габриел Анжело Куеляр Франсиско Емерсон Мигел Веласкес Алварес Менде Жордао Намора Зико Игуерас Карлос Лейвињо Муньос Уфарте Леао Лянос Фильоль Николас Алонсо Хосе Парагуаи Рейналдо Фелисиано Рамос Сантиана Ревуелта Сантияна Фигейредо Фаренсе Жаириньо Роберто Хадес Ривелиньо Пабло Паранац Винсенце Ернесто Казалс Фесола Коридас Мадейра Васкес Хорхе Родриго Мануес Каравальо Педрел Монталбан Боканегра Тенеро Валивидрера Бискутер Пеле Хабуго Травелес Идеасабал Кабралес Виладеканс Валиес Вангурардия Хесус Агира Тапиес Литерас Лайетана Лопес Емпорада Планас Вилардел Педралбес Сария Байо Алсина Алтурас Марбеля Нуева Огарес де ла Перейра...

***

... Но и този път младият специалист не можа да попълни молбата си за работа, защото му свърши листът. И въпреки, че е с висше юридическо образование, вече десет години стои без работа и се препитава от подаянията на разни благотворителни организации. Какви жестоки нрави, наистина!

КОЗМА ПРУТКОВ: „Никой не може да обхване необхватното“

ВАЛЕНТИН ЧЕРНЕВ

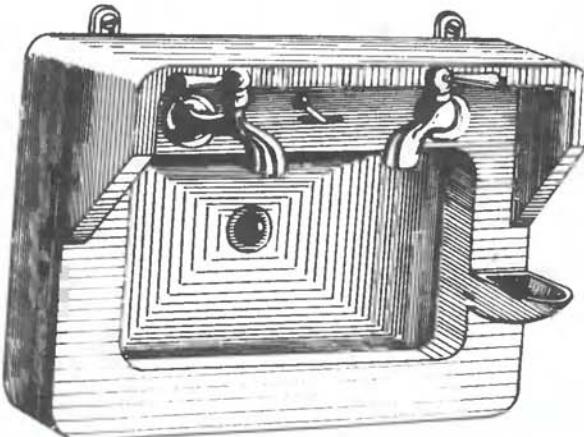
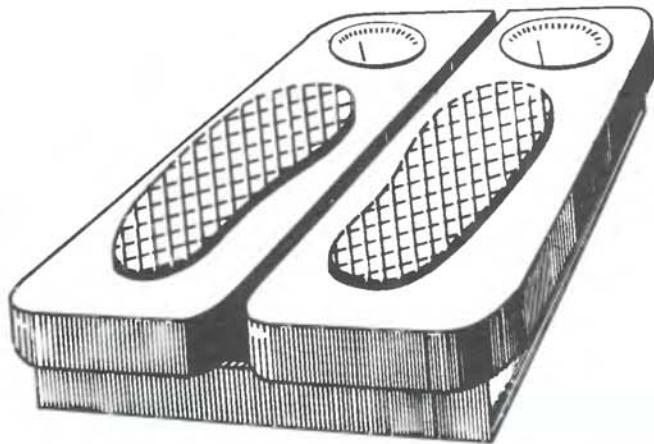
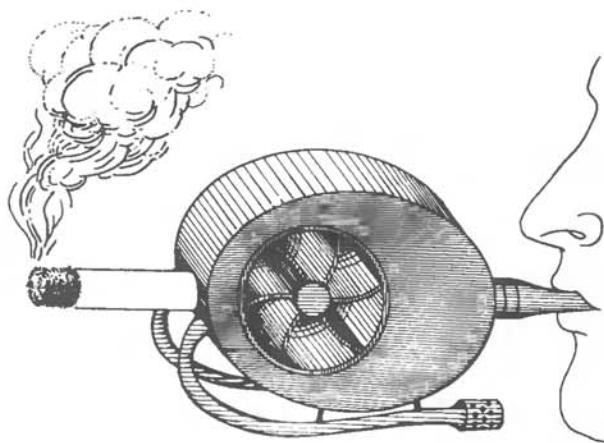
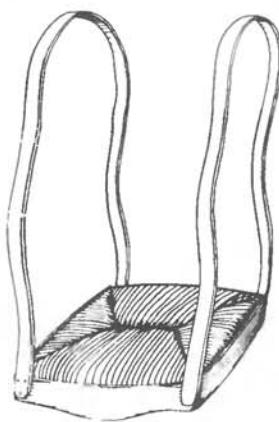
**ОБЯСНЕНИЕ
НА ОВЧАРЯ,
ПИСАНО
В СЪВТОРСТВО
С РЕЧНИКА
НА ЧУЖДИТЕ ДУМИ**

Решил съм днеска да напиша едно акутно¹абреже²,
даказвайки, че идва свише
това, което всеки е.
Не е ли мисъл апикална³,
че крият хромозом и ген
вигор⁴,таланти и виталност
и че е предопределен
на всеки път и съдбата,
и ранг, и служба, и кресло —
един до смърт е алеатор⁵,
друг цял живот е под крило...
Един си прави път с кукуди⁶,
друг търси само еглендже⁷,

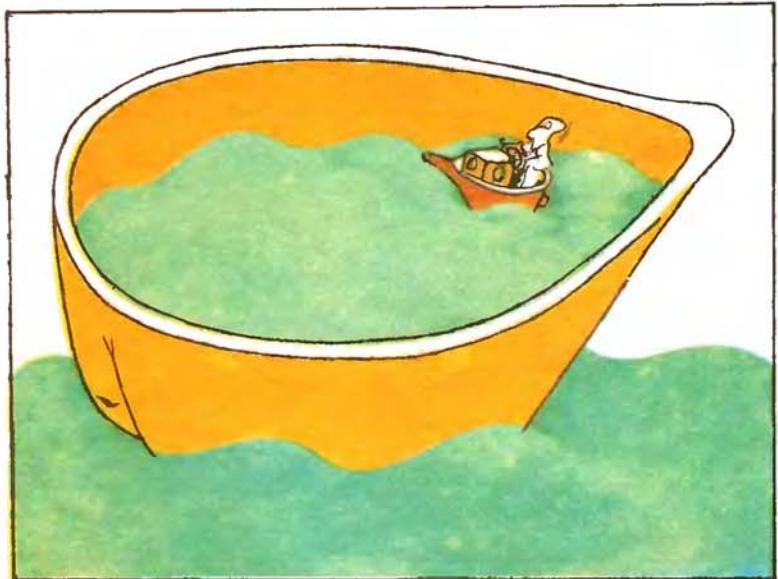
а всяка мисъл и подбуди,
стремеж — наследство са ни те.
Аз никого не абрутирам⁸,
не правя никого буфон⁹,
но кой е властен да избира
най-подходящия бонтон¹⁰,
щом някъде в кръвта се крият
— дошли от прадедите чак —
тесла, отвес, канчок, мистрия,
опинци, гега и калпак,
рибарска мрежа, гусла стара
или роял, или планет¹¹...
... но нека бремза¹² да ударя,
да не приказвам шест за пет.
Аз протестирам адирато¹³
— за мен е ергастерий¹⁴ цял
желанието ви, когато
това не съм го аз желал.
И не приемам импутации¹⁵,
че съм с овчете всеки ден
— кавали, геги и калпаци,
това го има в моя ген.
А в канцеларията тясна
за мен е просто абадон¹⁶.
Аз да купувам мялко прясно? —
напанагон, напанагон¹⁷!

За мен са казуални¹⁸ римите
— къде ти стих сред овчи глас —
и за да няма лапсус¹⁹ с името
идиограф²⁰ поставям аз:

- 1 акутен — оствър
- 2 абреже — кратко изложение
- 3 апикален — който е на върха
- 4 вигор — жизнена сила, бодрост
- 5 алеатор — човек, който рискува
- 6 кукуда — ямрук
- 7 еглендже — развлечение
- 8 абрутирам — правя някого глупав
- 9 буфон — шут
- 10 бонтон — добър тон
- 11 планет — култиватор
- 12 бремза — спирачка
- 13 адирато — гневно
- 14 ергастерий — затвор
- 15 импутация — обвинение
- 16 абадон — гибел
- 17 напанагон — никога
- 18 казуален — случаен
- 19 лапсус — грешка
- 20 идиограф — подпис

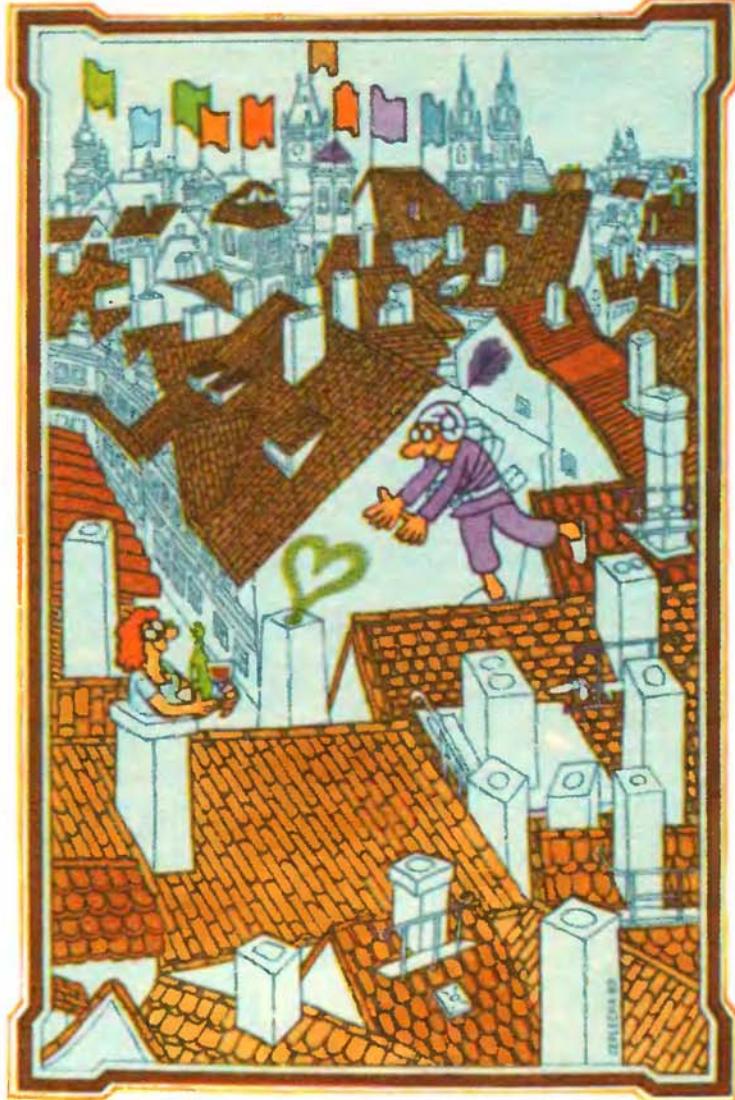

ИМПОРТ

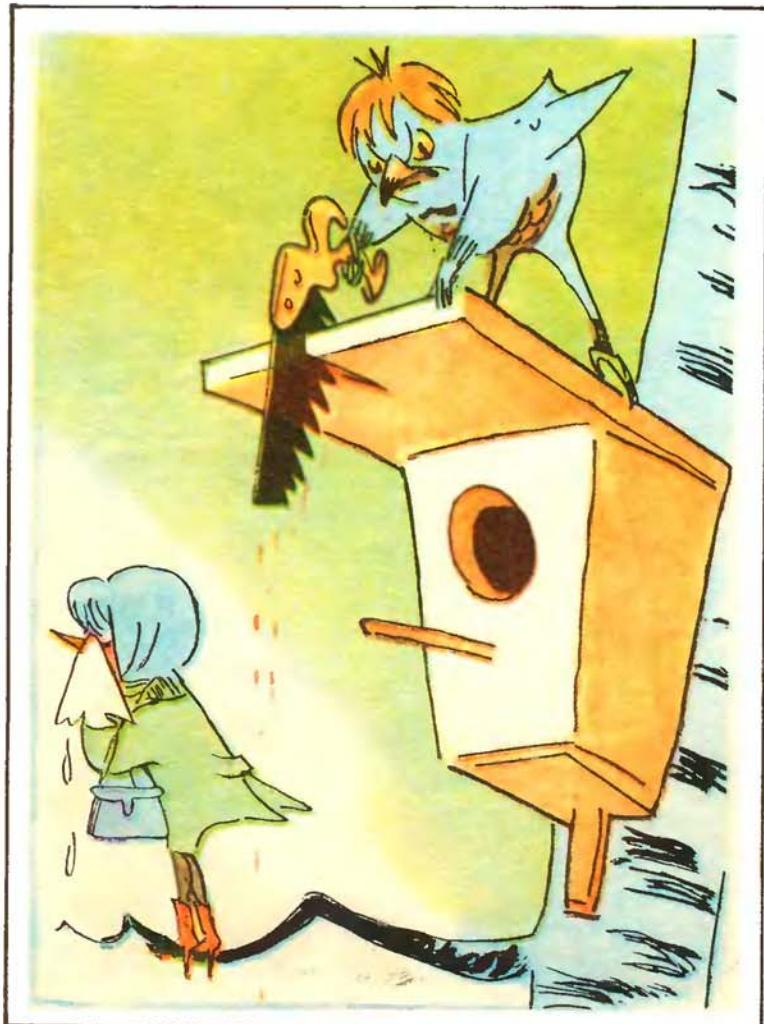
МИХАИЛ БИТНИ, СССР ▼

▲ ИРЖИ ДАНИЕЛ, ЧССР

ЙЕНЬО ДАЛОШ, Унгария ▼

▲ ЦЕПЛЕХА, ЧССР

МИНИАТЮРИ

ВЛАДА БУЛАТОВИЧ-ВИБ, Югославия

Лесно е да бъдеш лъб, когато превърнеш всичко около себе си в пустиня.

Пиронът става негоден за употреба, след като му се превие главата. А човекът става годен за употреба, точно след като му се превие главата.

Шахът е усъвършенствуван. Пионките вече сами заемат своите места.

Доброто дело понякога е грешката на лоши човек.

Упреквате ме, че си играя с думите. Гледам от вас, които си играете с хората.

Първо си човек в сянка.
После — човек със сянка.
На края — сянка от човек.

Годишите в Югославия са или дъждовни или сушави, но всички са исторически.

— На кой фронт работили сега? — попита едно плашило друго плашило.

— На културния!

Гледайте спокойно месото. Нито то ще ви изяде, нито вие него.

Помириса розата корена си и каза:
— Ама че лошо смърди!

На пчеки плащат, за да бъдат будни, а те просто страдат от безсъние.

СЛАВОМИР МРОЖЕК, Полша

Не плачи за нещо, което не плаче за тебе.

Произхождам от семейство на наивни и добродуши роби. Разбунтуваните роби ненавиждат такива като нас повече, отколкото господарите.

Когато човек не вярва в безсмъртието, той може да стане по-кротък и мек, по-благоразположен към света, отколкото ако изповядва такава вяра. Това, на което липсва трайност, е уязвимо единакво с онова, на което е обещана вечност, а още повече, ако такова обещание няма. Това, което отминава, щом е хубаво, е толкова по-чено, колкото е по-нетрайно. Дали в такъв случай всичко, което е смъртно, не заслужава повече внимание от всичко това, което е вечно?

Отчаянието е вид развлечение.

Когато забавленията стават скучни — размишленията за това, колко са скучни забавленията, се превръщат в забавление.

Срециха се кит и цаца.
— Какво ново? Какво ново?
— Хъцам — казал китът.
— Аз също — отговаря цацата.
— Да, ама аз съм голям.

МАНФРЕД БОФИНГЕР

ДУШАН ПЕТРИЧИЧ, Югославия ▼

ГОРДИЯТ

Той е горд, но на какво отгоре?
Като всички хора е и той.
Ала щом започне да говори,
прави се на истински герой.

— Аз — говори — съм и тъй, и инък...
Аз съм и това, и онова...
И напук на скромния поминък
вдига гордо своята глава.

Брей какъв човек! Не можеш с клечка
да достигнеш неговия нос.
И го виждаш като бубулечка,
а стои пред теб като въпрос.

И когато ходи — ходи гордо,
— все така с изпъчени гърди,
и сияе неговата морда,
и блестят в очите му звезди.

Поздравии го — той ти отговаря,
но със свой високомерен вид,
и по своята привичка стара
само на петите си върви.

Не веднъж се срещаме със него
и затуй е лесно да решим:
'даже като легне във ковчега,
той ще бъде горд, невъзмутим!

НА ПРИКАЗКА ПРИ БАЙ АНГЕЛ ТОДОРОВ

— Другарю Тодоров, преди да Ви задам нашите въпроси, искам да Ви поздравя от името на колегите ми от редакцията на сп. **Карикатура с Вашата 70-годишнина**, която бе чествувана през изтеклата година.

— Много се радвам, че ме удостоявате с такова голямо подмладяване. Наистина моята 70-годишнина бе чествувана, но преди 7 години. По повод на тая приятна за мене грешка ми идва на ум случай с един, който като мене наближал своята 80-годишнина. Като видял една млада булка, тоя мой връстник възкликал: — Ах, защо не съм 70-годишен...

— Вие сте от малчината, които не се возят с асансьора, а се изкачват пешком по стълбището на Съюза на писателите. Как запазихте бодростта си на години?

— По това стълбище някои, много по-млади от мене, не само не се изкачват пешком, а просто лазят нагоре — и не успяват да се изкачат, все си остават млади писатели. Човек да им завиди — от младостта няма по-хубаво нещо. Колкото за мене, в едно мое стихотворение аз съм обяснял случая — с такива думи:

Старостта ридае пред вратата:

— Време е — пусни ме в своя дом!
— Не, постой, аз имам друг приятел — волният планински развигор...

Понеже съм герой на социалистическия труд, вписан съм в списъка на тия, които трябва да бъдат лекувани в една специална болница. Аз изобщо през живота си в болница не съм бил и нямам такова намерение. И една лекарка от тая болница и писма ми пише, и по телефона ми се обаждат: — Вие сте наш контингент, елате да Ви прегледаме. — Защо ще идват — казвам ѝ — като не съм болен. — Вие елате, като Ви прегледаме, ще видим дали не сте болен. — И един ден отидах, иначе не могат да си изпълнят плана. Сложиха ме на едни апарати, за да ми наляят в кръвта боя, та да ми фотографират вътрешностите, особено просташката, наречана също простатна жлеза. Професорът стои до мене, а една младичка сестра ми държи пулса — и по едно време казва: — А, пулсът му се увеличава... — Пусни ръката му — каза професорът — и ще спадне до нормалното — (като и стана). И ми фотографираха вътрешностите, и видях, че нищо ми няма. После ме поставиха на други апарати, да видят нямам ли захарна болест — пак нищо. И се отчаяха лекарите — не можаха да ми намерят никаква болест. Предполагам, моето здраве се дължи на чистата ми съвест — като си легна вечер не страдам от угризения, спивам и сутрин се будя с няколко буцилника, иначе ще спя до обед.

— Виждате ни се малко тежичък, пазите ли някаква линия?

— Аз лазя само партийната линия.

— Кога написахте първото си хумористично стихотворение и кое е то? Какъв хонорар получихте за него?

През моите юношески години, в проклетото буржоазно време, много се говореше за бунтове и барикади. „През трупове и барикади“, писа Смирненски в стихотворението си „Първи май“, поместено във в. „Червен смях“ в 1920 г. През двадесетте и тридесетте години на нашия век излизаха по седем-осем хумористични седмичници едновременно, малотиражни, и все пак — вестници. В един от тях, казваше се „Шушу-мушу“, беше моята прощъпулка, все във връзка с барикадите, с посвещение „На една...“, което почваше така:

За тия устни, пламенни и млади,
отишъл бих на всички барикади
и нека падна там с пронизано сърце,
но — в твоите ръце...

Имах наивността да го подпиша с името си (после почнах да си слагам псевдоними). Някой съобщил за моята творба на баща ми, който сметнал, че срамя фамилията с такива глупости, и не редакцията, а той ми заплати хонорара — един доста силен шамар. — Кюлхане! — каза ми той — като не знаеш да пишеш — преписвай, така правят мнозина...

— Кой ви учеше да пишете? Школи, курсове, семинари? Влияния?

— Ни школи, ни курсове, ни семинари, а четене и четене. А колкото за влияния — главно Ведбал, тоест вече споменатият Смирненски, и в сериозното, и в хумористичното творчество.

— Лесно ли беше да ти е смешно едно време?

— Става дума, ясно е, за буржоазното време. Всички ние, поетите и хумористите от онова време бяхме силно замразени от фашистката полиция, която не ни жалеше, освен в един случай. Работех в редакцията на комунистическия вестник „Ехо“, това беше през 30-те години, и при едно поредно нахлуване на полиция в редакцията ни забраха всички и ни откараха в Дирекцията на полицията. Бяхме в един коридор, 12—13 души, в една редица, и няколко пияни агенти започнаха побой, от единния край, с гумени бичове по главите. В това време влезе началникът им, прословутият Гешев, също пийнал, и почна да вика по агентите, като видя в редицата Г. Караславов, Никола Ланков и мене (добре ни познаваше от други арести) — Какво правите бе — извика той с издевателски тон — бисте писатели... За нас казват, че сме избили тридесет хиляди души, и нищо, а за трима писатели — Гео

Милев, Ясенов и Румянцев, проглушиха света, чак в английския парламент ни обвиниха. Скоро ги пусните! — огледахме се ние тримата, неудобството ни беше голямо пред другарите, но да не сме луди да стоми — измъкнахме се...

— Кой е бил най-трудният час в живота Ви? А най-смешният?

— Легнеш си жив, събудиш се — умрял, казва един мой приятел-арменец. За мене труден час, не един, беше тоя, когато си лягах свободен, а сутринта в пет издаваше полиция, това ставаше срещу Първи май и при други наши акции, и се събуждах в някое полицейско мазе. (Събуждах се, тъй като след откарването в полицията отново застивах, да си доспя, и след това се събуждах) — здрави нерви — казваше със завист някой от другарите. А най-смешен час — когато се ожених, пак в буржоазно време, затова — в църква. Наредили сме се пред попа аз и булката, зад нас — кумата, а кумът още го няма. Имаше един агент, който често вървеше след мене — и той път се беше домъкнал — и както беше застанал зад мене, попът помисли, че това е кумът, и започна своите песнопения. За щастие, в това време дотича истинският кум, Никола Ланков, и просто избута агента, иначе той щеше да ми стане кум. Не щеш ли, след Девети септември същият издва при мене и иска да се застъпи да го назначат на някаква служба. — Нали сме роднини — хили се той. — Какви роднини? — Ами макар и за няколко минути Ви бях кум...

Какво е Вашето мнение за сатирата? Успявали ли да поправи някон недъзи на обществото или на отделни хора?

— Мнението ми за сатирата е много добро, тя иде от Ботев, Вазов, Стоян Михайловски и други наши светили. Нямам сведения дали е оправила някого. Може би...

— Как противача един Ваш ден сега?

— И сега, и през целия ми живот времето ми противача с писателска работа предобед, а следобед нося в редакциите написаното и събирам хонорарите.

— Кое е най-хубавото българско хумористично сатирично списание днес?

— Доколкото знам, нямам възможност да избираам, тъй като освен „Карикатура“ няма друго списание у нас за хумор и сатира. Не може да се каже, че е най-добро, тъй като няма с какво да се сравнява, но най-искрено мога да кажа, че е добро.

— Девизът ви?

— Моят девиз е отправен към младите хора в живота и изкуството: — Уважайте старостта, тя е Вашето бъдеще!

Разговора води Димитър Петров

ИЗЛОЖБА „ЧЕРВЕН СМЯХ“ БРАЦИГОВО’83

Карикатуристите са сериозни творци, познаващи живота и откривачи болните му места, за да лекуват с широка гама сатирични антибиотици заболелите пациенти и проблеми. Затова днес в тази зала всичко показано едва ли ще предизвика толкова смях, колкото някои може би очакват, но по-важното е ако отделни произведения и още повече ако цялата изложба предизвика размисъл за нашите проблеми, за проблемите на времето, в което живеем, да предизвика нашата собствена съвест, да надникнем в себе си и открием своите собствени слабости, да ни накара да осъзнаем, че живеем в свят, застрашен от ядрена и екологическа катастрофа, да се разтревожим за нашите деца и внучи, за този наш дом, наречен земя, да разберем, че днес никой няма правото да бъде безучастен, че сега всяко безразличие е равнозначно на престъпление. Така виждам смисъла и значението на тази изложба. И ако зрителите си отидат от залата с тези чувства и мисли, ще можем да кажем, че художниците са изпълнили частица от своя човешки и творчески дълг.

Из словото на з.х. Асен Грозев при откриване на изложбата

СВЕТОСЛАВ ЯНАКИЕВ

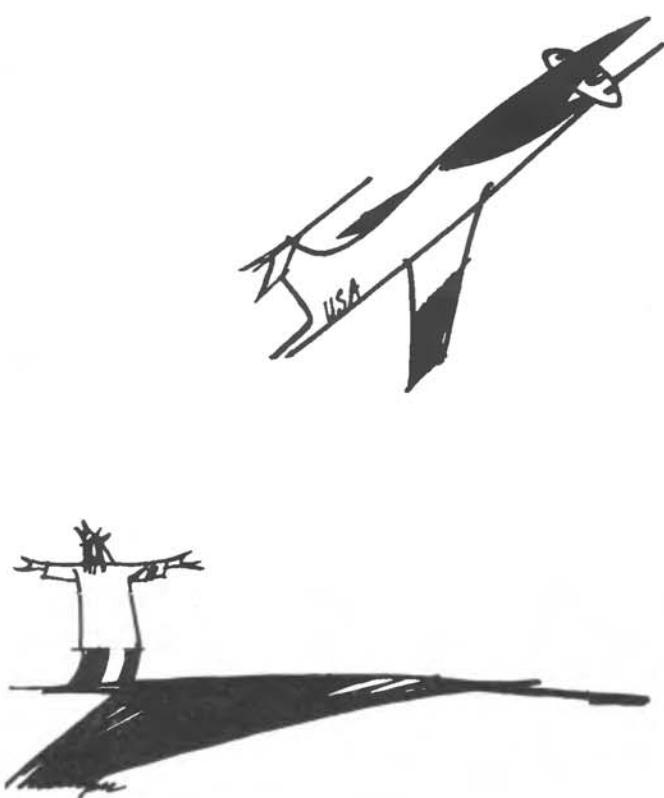

„Кръст за храброст“

„Германия на кол“

PEME

„Суперсврaka“

ПЕНЧО КУЛЕКОВ

КРЪСТЬО КРЪСТЕВ

НЕОЧАКВАНО ПИСМО

В телефонната централа се получи писмо. Отворихме го и прочетохме следното:

„Другари, пише ви телефон 654-768-421... Напълно разбирам изненадата, която изпитвате в момента... Сигурен съм, че писма като моето не се получават всеки ден. Даже съм склонен да мисля, че такива писма вие получавате рядко, много рядко... Ние, телефоните, сме търпеливи. Трудно излизаме от кожата си, ако мога да се изразя така.

Но да не се отклонявам излишно...

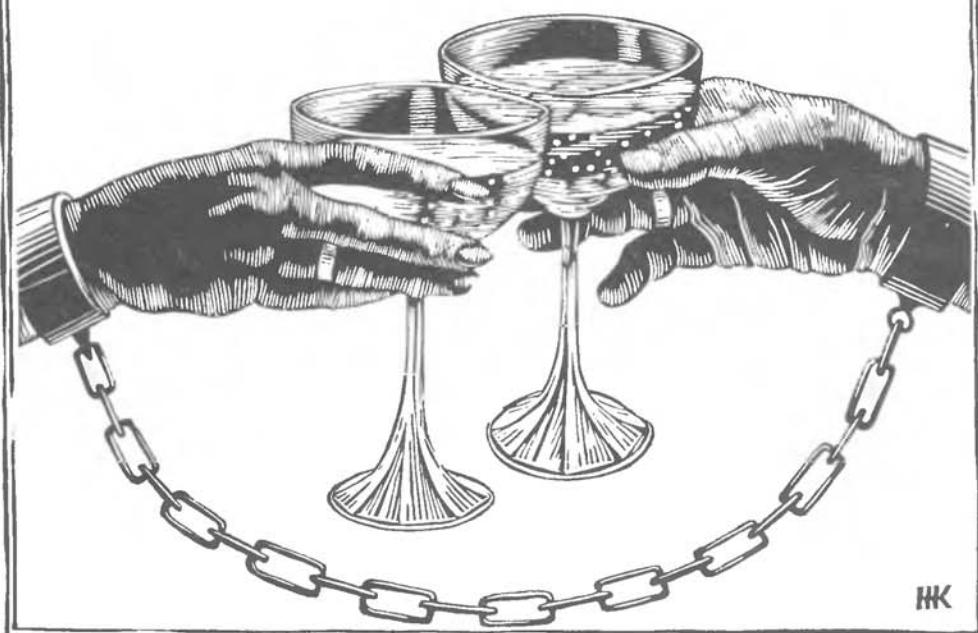
Появих се на бял свят преди петнайсет години. Скоро ще стана пълнолетен. Роден съм в завод, както всички като мене. Още помня как пътъзахме по лентата на конвейра... Впрочем, и до днес имам чувството, че кабелът който свързва двете части на тялото ми принадлежи на друг, че слушалката ми също е била определена за друго... Да не говорим за вътрешността на кутията ми! Какво става там, другари, не зная, но все по-често изпитвам болка и душевен смут. Най-тежко е нощем, когато сигналите „свободно“ предизвикват у мене усещане за празнота... Когато чуя това „ти-ти-и... ти-ти-и-и...“, нещо се надига в мен... Най-щастлив съм, ако релетата в централата ви се объркат и ме изключат от връзката с външния свят! Това е моето пияниство! В такива моменти се опивам от илюзията, че не съм част от тази милионна телефонна система...

Да, истината е горчива! Мен не ме питат за нищо! Просто вдигат слушалката и завъртат шайбата!... Е, и аз си имам своите малки средства за защита... Понякога свързвам ногрешино и с удоволствие слушам ругатните. Малко по-късно обаче отново ме обхваща униние... За това ли съм създаден?.. За това ли съществувам?.. На всичкото отгоре се говори, че скоро ще ми окочат дуплек! Ще ме свържат навеки с някакъв непознат телефон и аз ще трябва да търпя капризите му... Щом той работи, аз ще мълча... И обратното... С други думи — или той, или аз!.. Ужасно!

А имаше времена, когато си мислех, че съм част от някакво голямо, задружно семейство, че мога да се свържа и да разговарям със всички краища на света! Един ден узнах, че съществуват бели или червени, или дявол знае какви още телефони... Какваironия! Да живееш толкова години с илюзии!

Вижте, другари, колко смешно излезе моето писмо! На всяко второ изречение — „мога да разговарям“, „ще се обадя на някого“... Глупости! Петнайсет години живот и нито една собствена мисъл! А всеки може да вдигне слушалката и да ми завърти шайбата!

Не мога повече така!.. Искам да бъдауважаван! Едно най-обикновенно, бих казал — делично, уважение! Защото, ако не бях аз и другите като мене, нямаше да я има и вашата телефона централа... И вие трябваше да си вадите хляба като овчари или да садите чушки и домати!.. Това, разбира се, е утопия... Не искам подобно нещо! Моля само да разберете, че имам достойнство и заслужавам да бъдауважаван!“.

HK

▲ ЖИВКО КРАЛЕВ

МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ ЗА
ХУМОР И САТИРА, ИЗДАНИЕ
НА КОМИТЕТА ЗА КУЛТУРА И
СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ
ХУДОЖНИЦИ

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ:
ВАЛЕРИ ПЕТРОВ, ЙОРДАН
РАДИЧКОВ, МАКСИМИЛИАН
КИРОВ, МИРОН ИВАНОВ,
ПЕЙО БЕРБЕНИЕВ, СВЕТЛИН
РУСЕВ, СТОЯН ВЕНЕВ, СТОЯН
ДУКОВ, ХРИСТО ПЕЛИТЕВ,
ЦВЕТАН ЦЕКОВ-КАРАНДАШ

ГЛАВЕН РЕДАКТОР:
АСЕН ГРОЗЕВ

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:
ДИМИТЪР ПЕТРОВ (първи зам.
гл. редактор), ЗДРАВКО
ЙОНЧЕВ (зам.-гл. редактор),
МАРКО ГАНЧЕВ, МИЛЧО НЕНОВ
(зам.-гл. редактор), РОСЕН
БОСЕВ, СТАНИСЛАВ СТРАТИЕВ,
ТЕНЮ ПИНДАРЕВ
(отв. секретар), ТОДОР
ДИНОВ

РЕДАКТОРИ:
ВАСИЛ СОТИРОВ, МИЛКО ДИКОВ
(дежурен редактор), ИЛИАНА МО-
НОВА, РУМЕН СИМЕОНОВ, ТОДОР
НЕЙКОВ

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:
БОЖИДАР ХИНКОВ

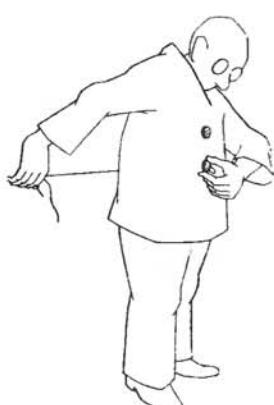
АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:
1142 София
ул. „Николай Павлович“, №6
тел. 66 18 26

Приемно Време: Всеки ден от
10,00 до 13,00 ч., с изключение
на вторник

1-ва стр. карикатура от РУМЕН
СИМЕОНОВ
32-ра стр. карикатура от БОЖИ-
ДАР ГЕОРГИЕВ

ISSN 0204 — 9899
Печат — ДП „Димитър Благоев“
20592

БАРТАК

ГРИЙНЪМ
КОМЪН

